

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

Органъ на Българския лозарски съюзъ и Кооп. централа на лозаритѣ въ България — София

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 50 ЛВ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ — ПЛѢВЕНЪ

LOZARSKI PRÉGLÈDE (Revue de l'Union viticole et de la centrale cooperative des viticulteurs en Bulgarie, Sofia — Bulgarie).

LOSARSKI PREGLED (Zeitschrift — organ des Bulgarischen Weinbauerbundes und der Genossenschaftzentrale der Weinbauer PLEWEN—Bulgarien. in Bulgarien, Sofia — Bulgarien).

Редакторъ: Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: проф. Н. Недѣлчевъ, Ив. Георгиевъ, Н. Мънковъ, Б. Ив. Бѣлчевъ, А. Бойчиновъ, Ив. Добревъ, В. Стрибърни и Л. Д. Петковъ.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Лозарската деятелность — Ч.: 2) Преценка на сортоветѣ лози — Н. Н.; 3) Нашиятъ гроздоизность — Ив. Г.; 4) Хладилното дѣло въ услуга на търговията и пр. — 5) Запазване на вината — Ат. Б. 6) Гроздовъ мармелалъ и пр. — Ив. Д.; 7) Конопената прежда като материалъ за вързване лозята — Н. М.; Изъ практиката и новости: 8) Съюзни и кооперативни; 9) Положението на пазаря; 10) Хроника.

Г. К. Червенковъ.

Лозарската деятелность.

Българското лозарство е било и трѣбва да се запази като масовъ народенъ поминъкъ. Онищоженитѣ лозя отъ филоксерата бърже се възобновиха, особено въ периода 1918—1925 година и достигнаха, виненитѣ до 900,000 декара, а десертнитѣ отъ 1925 до днесъ надъ 200,000 декари. Главното производство отъ лозята е и ще остане виното, което се пласира на вътрешния пазаръ, и десертнитѣ грозда за износъ, които поради високитѣ цени и добрия приемъ на западъ постигнаха неочакванъ успѣхъ. Явно е, че нашия лозаръ-стопанинъ бърже се приспособи къмъ изисква

нията на нашитѣ и чужди пазари, но сжщо видимо е, че съ увлечение се дойде до надпроизводство, както за виненитѣ, така и за десертнитѣ, и въ резултатъ до нерентабилностъ на лозята. Обаче, паралелно съ развитието на виненото производство не се разви и стабилизира винарството и поради раздробеностъта на притежанията не се създадоха голѣми частни винарски предприятия.

Остава само една възможностъ за организиране и индустриализиране на виненото производство, а тя е кооперативното винарствуване. Основаната въ 1909 г. първа винарска кооперация въ Сухиндолъ „Гъмза“, която и днесъ следвайки единъ правиленъ пжтъ, при голѣми практически резултати, даде насърчителенъ примѣръ, въ резултатъ на което имаме образувани до сега 41 кооперации, отъ които въ действие сж надъ 30 кооперации, които успѣшно преработватъ и пласиратъ 10% отъ цѣлото производство.

Винарскитѣ кооперации, ржководени и реално подпомагани отъ Мин. на земледѣлието и Б. Земледѣлска и Кооп. банка, съ своето качествено производство, даватъ облика, реномето и по-стабилни цени на българското вино. Това е пжтя на развитието и осигуряване доходността на виненитѣ лозя; остава лозаритѣ, подпомагани по реално отъ Б. З. и К. банка да го възприематъ и следватъ организирано, като улеснятъ приложение препоржкитѣ за по качествено производство, легнали въ закона за лозята и вината.

Тая досегашна лозарска дейностъ, ржководена и отстоявана здраво отъ Българския лозарски съюзъ даде видими резултати, но поради настжпилото надпроизводство налага се да се направи обективна преценка на изминатия пжтъ, и съобразно настжпилитѣ промѣни и наличнитѣ възможности да се възприеме новъ пжтъ, който като гарантира доходността на сегашнитѣ лозя, да се продължатъ посажданията при опредѣленъ планъ, за да се запази тоя поминѣкъ преди всичко за препитаващитѣ се отъ него маса дребни лозари.

Въпроса съ подsigуряване доходността на десертнитѣ лозя ни поставя нови и трудни задачи, защото ако продължи досегашното увлѣчение ще се дойде неминуемо до недоходностъ и за тѣхъ.

Ето, на 20 и 21 февруарий, ще заседава XVIII я лозарски конгресъ въ София, който неизбежно ще разисква тия въпроси, за да даде препоржки, които не могатъ да бждатъ други, освенъ да се мине, ако не до пълна забрана на засажданията, то поне до чувствително ограничение, като се отиде решително къмъ мѣрки, гарантиращи доходността на сегашнитѣ лозя и постепенно поправяние неправдата, относно социалнитѣ категории, които трѣбва да притежаватъ и ползватъ лозята.

Нека се надяваме, че масата лозари, водени отъ своя защитникъ — Българския лозарски съюзъ, при обективно и спокойно разглеждане на въпроситѣ ще дадатъ правилни препоржки, целящи запазване народническия характеръ на лозарството.

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Преоценка на сортоветъ лози.

Докато следъ Европейската война, поради нуждата отъ вино за задоволяване вътрешната консумация се садѣха най-родовититѣ сортове, днесъ, когато тази нужда е повече отъ задоволена, трѣбва да хвърлимъ единъ погледъ назадъ и спокойно да си дадемъ смѣтка, какво сме садили, какво получаваме днесъ и какво трѣбва да правимъ въ бъдеще, за да излѣземъ отъ единъ хаосъ, който е резултатъ отъ една пълна свобода на действие въ тази областъ.

Саденето на известни винени сортове е било наложено отъ една временна нужда за вино презъ следвоеннитѣ години. Тази нужда е минала отдавна и ние днесъ трѣбва да си зададемъ въпроса, какво ще правимъ съ това винено производство, когато то по качество е негодно за износъ.

Годината 1935 дойде да отвори очитѣ на мнозина и тогава именно се очерта необходимостта отъ спиране засаждането на нови винени лозя, за да се спре катастрофалното спадане ценитѣ на виното и ракиитѣ.

Докато наредбата-законъ за уреждане засаждането на нови лозя отъ 1935 год. е още въ сила, ще трѣбва да промишляваме за бъдещата насока на нашето винено производство, за да се поправятъ, съ течение на времето, грѣшкитѣ, сторени въ миналото и нашето винарство да се постави на по-здрави основи.

Каква е била винарската политика въ миналото? Производство на голѣми количества нетрайни вина, съ малкъ градусъ. За увеличение на захарния процентъ е било искано безакцизна захаръ. За болнитѣ вина, а такива е имало много въ миналото, има ги и сега, се е искало да бждатъ изварявани безъ акцизъ въ спиртъ. По тоя пжтъ се провалиха ценитѣ на вината, спирта и ракиитѣ. Трѣбваше да дойдатъ две слаби реколти, презъ 1936 и 1937 години, за да се добиятъ цени на вината 6—8 лева за литъръ на едро, само защото голѣма частъ отъ реколтата бѣ унищожена отъ пероноспората.

При една нормална реколта, обаче, нашитѣ лозари ще изпаднатъ наново въ паника. Бързо се забравя това, което е било само преди 2 години, когато предлагаме на държавата да закупи 20 милиона литри вино, безъ да ѝ посочимъ какво да прави съ него. Необходимо ли е, при това положение, следъ като законътъ за ограничение на засаждането е въ сила само отъ една година, да се надига повика: „Искаме да садимъ нови винени лозя“!

Правилникътъ за приложение наредбата-законъ за уреждане засаждането на нови лозя, публикуванъ въ брой 50 на Държавния вестникъ отъ 1936 год., за първи пжтъ урежда районирането на виненитѣ сортове въ България съ ясно опредѣлена целъ — да се подобри качеството на виното и да се мине постепенно къмъ типово производство.

Нашитъ съседни, югославяни и гърци сж поставени много по-добре въ това отношение, защото тамъ има една система въ насажданията. Лозята въ северо-източния районъ на Стара-Сърбия, около Неготинъ, сж засадени почти само съ единъ сортъ черно грозде — Прокупацъ, който дава великолепни червени вина. Гърция, по северния брѣгъ на Пелопонезъ, прави червени вина само отъ единъ сортъ, черното коринтско. Не зная дали въ друга страна се прави червено вино и отъ бѣли сортове, както това се прави у насъ, като въ кацитѣ, къмъ червенитѣ грозда се примѣсватъ и бѣли.

Съ малки изключения, гроздовиятъ материалъ, отъ който се приготвяватъ нашитѣ вина, е най-разнообразенъ и затова, въ единъ и сжщъ районъ, имаме най-различни вина. Въ висококачественитѣ винарски райони ще трѣбва дори да се фиксиратъ процентитѣ отъ всѣки сортъ, проценти, които трѣбва да се спазватъ при засаждането на новитѣ лозя.

Неоправдано е, даденъ сортъ, макаръ доброкачественъ, да се препоръча да се сади неограничено въ всѣки районъ. За да бжде препоръчанъ даденъ доброкачественъ сортъ въ известенъ районъ, трѣбва да сж на лице извесни климатически и почвени условия, да се има предъ видъ основния сортъ на района и др.

Да започнемъ съ най-разпространения въ страната сортъ — Памида. Той е оставенъ само въ рило-родопския и приморския райони, а по едно недоразумение и въ македонския районъ. Навсѣкжде другаде той не се предвижда. Населението, обаче, държи за Памида, понеже служи за ядене, родовитъ сортъ е и зрѣе сравнително рано. Памидътъ е оставенъ въ пазарджишко, защото този районъ произвежда типово памидово вино, за задоволяване на вътрешния пазаръ, главно софийския. Крайморския лозарски районъ — Поморие и Бургасъ, иматъ сжщо за основенъ сортъ Памида, който не може да се замѣни съ други сортъ, безъ да се промѣни основно типа на виното. Въ другитѣ райони се запазватъ основнитѣ сортове, Гъмзата — за Северна България, Шевката. Мавруда, Червения мискетъ — за Подбалканския районъ и мелнишката лоза — за новитѣ земи. Покрай тѣхъ, като допълнителни, се препоръчватъ нѣколко доброкачествени сорта.

Памидътъ има своитѣ голѣми недостатѣци. Това е констатирано и въ Югославия, кждето той е проникналъ отъ България и кждето се стремятъ да го ограничвтъ и изхвърлятъ. Единъ сръбски агрономъ, М. Стояновичъ, пише за Памида: „Ова сорта није за вино“ и обяснява, че виното му лесно се разваля. Памидовото вино не е годно нито за стѣрене, нито за износъ. Ако Памидътъ продължава да се сади, както е било до сега, България ще произвежда, съ малки изключения, вина за изваряване, но не и вина, които да отговарятъ на международнитѣ норми за виното.

За червени вина, въ северна България, се препоръчватъ два френски сорта — Каберне совинионъ и Пино че-

ренъ. Върно е, че на видъ тѣзи грозда не представляватъ нищо особено, но външния видъ нѣма никакво значение. Това сж два сорта, които сж се указали за по-севернитѣ райони най-добритѣ сортове за червени вина. Тѣ сж възприети отъ Ромъния и Русия. Излишно е да се изтъкватъ качества на вината, получени отъ тѣзи два сорта. Пино черенъ, макаръ и черно грозде, дава бѣли вина, отъ които przygotowляватъ шампанско.

Върно е, че тѣзи два сорта даватъ малки гроздове, съ дребни зърна, обаче рѣзитбата имъ може така да се нагоди, щото реколтата да бжде задоволителна. Качеството на виното имъ ще компенсира по-малкото получено количество.

Минаха времената, когато плододаването на даденъ сортъ бѣше главното му качество и лозаритѣ съ насмѣшка се отнасяха къмъ сортоветѣ съ дребни зърна, отъ типа на кокоркото.

Общо взето, сортоветѣ съ дребни зърна даватъ по-доброкачествени вина и обратно. Дребни зърна има сжщо ризлингъ, който дава прочутитѣ рейнски вина. Черното коринтско грозде, отглеждано въ Гърция въ много голѣмъ размѣръ, има съвсемъ дребни зърна, обаче вината му се изнасятъ съ милиони литри за чужбина. Ето защо, не бива да се гледа съ пренебрежение на виненитѣ сортове само за това, че зърната имъ били дребни и не хващатъ око.

По отношение на десертнитѣ сортове, България се ориентира много правилно, като се спрѣ на тритѣ сорта: Афузъ, Димятъ и Чаушъ. Ако се проследи нашия износъ, ще се види, че презъ първитѣ години, изнасяше се повече Димятъ, а по-малко Афузъ. Презъ последнитѣ години, пропорцията на Афуза е вече много по-голѣма. Така, презъ 1937 год., Афуза съставлява 72%, а Димята само 25% отъ изнесеното грозде, а това е, защото гроздето на Афуза намира по-лесно пласиментъ на международнитѣ пазари. Страни като, Италия, които до сега даваха предпочитание на гроздата, които служатъ едновременно за десертъ и за вино, се ориентиратъ вече къмъ чисто десертнитѣ грозда, защото иначе не могатъ да се борятъ съ конкуренцията на Афуза, идващъ отъ България и Гърция. Колкото и да е рискуванъ Афуза, понеже не е твърде пригоденъ за вино, той не ще може да бжде измѣстенъ отъ грозда, като Димята, защото е много пригоденъ като експортенъ сортъ.

Чаушътъ е добъръ сортъ, обаче е силно изреливъ. Италия предпочита другъ ранъ сортъ, които нѣма този недостатъкъ, а сжщо така е ранъ. Той се нарича „Ранъ пансъ“ (Rans précocе). Имаше случай да видимъ този сортъ; той е малко по-дребенъ отъ Чауша и съ по-продълговати зърна. Налага се той да бжде опитанъ и у насъ, за да се удължи износния периодъ.

Афуза и Димята се указаха доста чувствителни на обикновеното (сиво) гниене. Последнитѣ две години дадоха

достатъчно доказателства за това. Отглежданитѣ други десертни сортове, въ близостъ на Афуза, като сорта Италия, Верея и Кехлибаръ се указаха малко по-издръжливи на гниенето. Добре би било, помѣнатитѣ сортове да се разпространятъ като допълнителни експортни сортове, които ще запълнятъ известни празнини въ нашето експортно гроздово производство.

Ив. Георгиевъ

Инж.-агрономъ.

Нашиятъ гроздоизносъ.

(Продължение отъ кн. 3 и край),

До колко бихме се приближили, или не, до тая желана възможность, ще видимъ по-нататкъ, следъ разбора на чуждитѣ пазари единъ по единъ.

1. Германски пазаръ.

Близо 80 на сто отъ цѣлия нашъ износъ на грозде отива въ Германия. Бълг. грозде презъ миналата (1937 г.) износна кампания продължава да измѣства чуждитѣ грозда. То обхваща вече 44·5 на сто отъ цѣлия вносъ на грозде въ Германия. Това се дължи на намалението на вноса на грозде отъ Италия, Испания и отчасти отъ Унгария и Гърция, което ясно се вижда отъ следващата табл. X, съ сравнит. данни за последнитѣ осемъ години.

ТАБЛИЦА X.

Вносъ на десертно грозде въ Германия въ хиляди килограми-

	1930 г.	1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г.	1935 г.	1936*)	1937*)
	70263	68862	55959	46854	60542	67766	48894	63982
Страни износителки	<i>Процентъ отъ общия годишенъ вносъ.</i>							
Италия	47·78	44·49	45·85	42·21	25·95	30·81	37·2	23·1
Франция	21·19	22·91	8·59	2·72	4·56	0·003	—	7·1
Испания	12·45	12·67	12·35	16·62	25·10	13·90	0·5	—
Унгария	9·18	12·59	13·98	7·84	7·66	7·92	16·5	13·2
Холандия	3·45	2·46	6·57	9·00	5·29	4·38	5·1	7·7
България	2·26	2·19	8·90	15·41	26·29	36·44	31·9	44·5
Португалия	0·91	0·71	0·49	1·50	1·42	1·14	0·4	0·8
Югославия	0·87	0·62	0·69	0·09	—	1·68	2·9	2·2
Ромъния	0·46	0·47	—	—	—	—	0·7	0·1
Русия	0·34	0·25	0·37	0·13	—	—	—	—
Аржентина	0·34	0·05	—	—	—	—	0·3	0·3
Алжирия	0·25	0·08	0·29	0·12	—	—	—	—
Белгия	0·20	0·10	0·83	0·11	—	—	0·1	0·2
Гърция	0·26	0·32	0·47	3·25	3·11	3·22	4·1	0·8
Чехославия	—	—	—	0·03	—	—	—	—

*) До края на м. ноември.

Наша главни конкуренти на този пазаръ сж Италия и Испания. Опитътъ, обаче, доказа, че въ качествено отношение, при равни други условия, тия две страни сж бити на Герм. пазаръ.

Ограничениятъ обемъ на последния, обаче, както и фактътъ, че германцитѣ въ последно време не смѣтатъ гроздето за продуктъ отъ първа необходимостъ, а търсятъ концентрирани първични продукти (свинско месо, масъ, зър. хрени, кожи и др.), не ни дава правото да разчитаме въ бъдеще на едно чувствително увеличение на нашия вносъ на грозде. Напротивъ, нашиятъ усилия ще трѣбва да се насочатъ къмъ запазване на позицитѣ, спечелени на тоя пазаръ отъ нашето грозде.

Наистина, презъ 1937 г. общото количество българско грозде, изнесено въ Германия, възлиза крѣгло на 32 милиона кгр., т. е. около 80 на сто отъ всичко изнесено отъ България грозде и около 45 на сто отъ всичкото внесено въ Германия такова. Изпълни се почти 100 на сто дадениятъ отъ тази страна контингентъ, въпрѣки лошитѣ и почти диктувани отъ нея на насъ условия.

Нѣма да сгрѣшимъ, ако кажемъ, че по отношение на Германия сме стигнали възможния поносимъ предѣлъ на вноса на българско грозде¹⁾.

2. Австрийски пазаръ

Той е пазаръ за димятоподобни грозда, такива, каквито изнасятъ Италия, Югославия и Унгария. Отъ 1936 г. насамъ нашето грозде на него е въ отстъпление, като се засилва вносътъ на унгарското и отчасти италианско и югославско грозде. Износътъ презъ 1937 г. показва известно обнадеждаване, обаче, колкото и то да е основателно, поради ограничения поглѣщателен капацитетъ на австр. пазаръ (къмъ 7 мил. кгр. годишно), той нѣма да облекчи кризата на българското гроздепроизводство, имайки предвидъ голѣмия и постоянно увеличаващъ се обемъ на това последното. На следващата таблица XI сж нанесени сравнителни данни, даващи указание за състезанието на грозда отъ разни произходи на Австрийския пазаръ презъ последнитѣ осемъ години

ТАБЛИЦА XI.

Вносъ на десертно грозде въ Австрия въ хиляди кгр.

	1930 г.	1931	1932	1933	1934	1935	1936*)	1937*)
Страни износители	12,503	11,789	8,274	6,196	6,518	6,475	6,540	7,134
	Процентъ отъ общия годишенъ вносъ							
Унгария	48.28	56.26	29.56	27.44	26.90	15.57	49.6	50.0
Италия	24.91	18.46	23.20	23.76	11.06	14.39	14.1	12.9
Югославия	15.05	2.66	19.45	4.87	20.83	27.02	21.3	8.0
България	7.40	11.64	16.19	27.47	28.59	30.62	7.2	23.5
Испания	2.98	3.13	3.66	4.02	3.06	2.62		
Гърция	1.26	2.69	7.76	13.27	8.85	7.42		4.9
Франция	0.12	0.05	—	—	—	—		
Аргентина	—	0.02	—	—	—	—		
С. Щати	—	0.09	—	—	—	—		
Германия	—	—	—	—	0.67	0.14		
Ромъния	—	—	—	—	—	2.20		
							7.8	0.7

¹⁾ „Износътъ на грозде“ — в „София“ — 10. X. 1937 год.

^{*)} до края на м. ноемврий.

3. Чехословашки пазаръ.

Тука положението се смѣта по-добро, защото се търси висококачествено грозде, като Афуза. Действително, нашиятъ износъ, както е показано на следващата таблица XII, показва презъ 1937 год. едно явно надмощие надъ ония на нашитѣ конкуренти, главно Югославия. Все пакъ това не ни дава основание да разчитаме много на чехословашкия пазаръ, като отдушникъ на нашето гроздопроизводство, защото и неговия обемъ е незначителенъ по отношение на нашитѣ бждещи нужди отъ пазари. Сравнителни данни за този пазаръ сж дадени на следващата таблица XII.

ТАБЛИЦА XII.

Вносъ на десертно грозде въ Чехославия, въ хиляди кгр.

	1930 г.	1931	1932	1933	1934	1935	1936*)	1937*)
	3,299	1,938	1,641	2,240	1,108	2,174	1,114	1,481
Страни износители	<i>Процентъ отъ общия годишенъ износъ :</i>							
Унгария	47.00	—	5.61	—	0.39	—	—	—
Югославия	21.02	41.11	37.65	14.33	25.30	37.24	29.6	12.9
Испания	13.91	24.86	12.98	16.50	23.80			
Италия	11.58	9.14	10.32	—	1.72			
Швейцария	1.72	4.18	0.51	—	0.09			
Хамбургъ	1.18	1.21	0.73	—	—			
България	0.98	7.84	18.35	28.39	37.30	38.78	27.8	46.9
Германия	0.94	3.33	0.25	—	—			
Франция	0.38	0.62	—	—	—			
Гърция	0.16	3.71	18.08	—	10.74			
Холандия	0.06	0.07	—	—	—			
Други	1.01	3.85	1.57	40.70	—	23.97	42.6	40.2

*) до края на м. ноември.

4. Полски пазаръ.

Тукъ първо мѣсто държи Ромъния, и то презъ всѣка отъ последнитѣ осемъ години. Нашето грозде, презъ 1933, 1934 и 1935 год. постига известни значителни успѣхи на този пазаръ, но въ следващитѣ години настѣпва упадѣкъ. Пазарътъ е взискателенъ — за Афузъ, чието качество, както се знае е ненадминато, обаче две причини спѣватъ развоя на износа ни тамъ: 1) близостта на Ромъния, която си е уредила добре отношенията съ Полша и 2) неуредицитѣ на нашия пласиментъ въ тая страна. Все пакъ, и тоя пазаръ е малъкъ по обемъ, и казаното за предидущитѣ два — важи и за него. Въ следващата таблица XIII сж нанесени сравнителни данни.

ТАБЛИЦА XIII.

Вносъ на десертно грозде въ Полша въ хил. кгр.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936*)	1937*)
	6,629	5,210	3,252	2,963	4,611	5,309	3,483	4,320
Страни изно- сителки	<i>Процентъ отъ общия годишенъ вносъ</i>							
Ромъния	44·51	55·62	28·97	—	39·4	35·22	35·1	35·6
Унгария	33·61	24·35	15·75	9·47	5·3	2·46	6·2	10·7
Испания	14·89	14·96	35·73	28·90	5·09	10·00	—	0·6
Чехославия	3·98	—	—	—	—	—	—	—
Италия	2·95	0·04	7·46	13·98	5·60	—	—	9·0
България	—	—	3·51	24·70	20·07	28·00	19·5	14·7
Юг славия	—	—	8·57	—	4·70	9·61	19·5	5·0
Гърция	—	—	—	22·94	16·60	11·27	13·8	15·5
Холандия	—	—	—	—	—	0·50	5·8	3·5
Белгия	—	—	—	—	—	0·24	—	—
Други	—	—	—	—	—	—	—	5·5

*) До края на м. ноемврий.

5. Швейцарски пазаръ.

Единственъ, на който нашето грозде положително губи теренъ. Но това се предвиждаше. Нашиятъ вносъ на грозде въ Швейцария бѣше временно явление*).

*) Справка реферата „Производство и износъ на десертно грозде“ публикуванъ въ кн. кн. 2, 3 и 4 на сп. „Лозарски прегледъ“ 1935. г.

Пазаръ за италиянско и френско грозде, както това се вижда отъ следващата таблица XIV.

ТАБЛИЦА XIV.

Вносъ на десертно грозде въ Швейцария въ хил. кгр.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936*)	1937*)
	12,393	12,743	12,048	14,501	12,241	8,254	11,259	10,651
Страни изно- сителки	<i>Процентъ отъ общия год. вносъ</i>							
Италия	54·52	47·92	62·45	62·25	33·13	46·35	66·1	34·0
Франция	36·80	40·53	13·81	16·25	48·36	32·49	15·2	51·4
Испания	6·86	10·17	11·94	10·74	9·14	15·45	2·8	1·4
Алжирия	0·08	0·49	0·61	0·64	—	—	—	—
Унгария	0·05	0·22	4·05	1·09	—	0·20	7·8	6·1
Германия	0·03	0·11	0·12	0·04	—	0·24	0·2	—
Холандия	0·02	0·17	0·49	1·22	1·17	0·50	1·5	1·3
Гърция	0·02	0·03	0·48	1·50	0·88	0·72	1·1	0·2
Белгия	0·01	0·01	0·02	0·03	—	0·03	0·01	—
Австралия	—	—	0·01	0·02	—	—	—	—
България	—	0·19	1·93	6·11	7·32	4·70	3·2	2·9
Чехославия	—	0·01	0·07	0·06	—	—	—	—
Аржентина	—	0·01	0·01	0·05	—	—	—	0·5
Югославия	—	—	—	—	—	—	—	2·1
Други	—	—	—	—	—	—	—	0·1

*) До края на месецъ ноемврий.

6. Английски пазаръ

Докато презъ 1935 година българското грозде на този пазаръ показва решителенъ възходъ, презъ следващитъ 1936 и 1937 год., то, безъ да губи позиции, запазва стационарно

състояние. Намалението на вноса на испанско грозде въ Англия, отбелъзано презъ 1937 год., не е послужило да увеличимъ нашия вносъ. Отъ казаното намаление се е възползувалъ главно Южно-африканския съюзъ, чийто дѣлъ отъ 19'4 на сто презъ 1936 год. скача на 27'9 на сто презъ 1937 год.

За отбелъзване е, че английскиятъ пазаръ, включенъ въ европейския такъвъ, белъжи намѣсата на грозда отъ произходи, стоящи вѣнъ отъ Европейския континентъ. Надъ 50% отъ внесеното на тоя пазаръ грозде идва отъ африканскитѣ колонии, или отъ парницитѣ на Холандия и Белгия (презъ зимата и пролѣтъта) Това обстоятелство, ведно съ всички други затруднения за нашия вносъ на грозде въ Англия, трѣбва да се има предвидъ, когато се преценяватъ бж-дешитѣ перспективи.

Впрочемъ; английскиятъ пазаръ на грозде заслужава специално проучване, което ще се опитае да сторимъ допълнително. Следващата таблица XV дава представа за състезанието на разнитѣ произходи грозда на тоя пазаръ.

ТАБЛИЦА XV.

Вносъ на десертно грозде въ Англия.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936*)	1937*)
	34,764	47,213	48,096	39,137	45,338	45,338	42,683	36,240
Страни износители	<i>Процентъ отъ общия годишенъ вносъ</i>							
Испания	59·20	60·18	65·25	56·72	65·16	42·34	47·2	18·7
Холандия	9·50	9·06	3·06	3·76	3·72	4·36	5·7	6·4
Белгия	7·50	6·18	2·68	4·07	3·69	2·88	4·4	4·7
Ю. Африка	6·96	6·20	13·10	14·08	12·14	18·20	19·4	27·9
Португалия	5·52	7·37	6·53	—	—	—	—	—
Британ б-ви	3·87	2·20	1·62	—	1·66	1·22	—	—
Аржентина	2·47	3·03	1·68	—	—	—	—	—
С. Щати	2·25	1·82	3·89	—	—	—	—	—
България	—	—	—	0·05	10·67	8·30	8·7	9·1
Др. страни	1·98	3·22	0·98	21·32	3·32	22·68	14·4	33·2
Австралия	0·58	0·66	0·95	—	—	—	—	—
Ан. колонии	0·11	0·09	0·07	—	0·38	0·23	0·2	—

*) До края на месецъ ноември.

7. Шведски пазаръ

Той е новъ за бълг. грозде. Статистикитѣ го отбелъзватъ отъ 1935 год. насамъ. Ето нѣкои данни за вноса на грозде въ Швеция:

	1930 г.	1935 г.
Всичко килограми	1,845,598	4,814,746
Отъ които българско	—	495,901

или, нашето грозде заема 10% отъ вноса на грозде въ Швеция презъ 1935 година.

	1936 г.	1937 г.
Всичко кгр.	7,104,994	(до 30 XI. вкл.) 4,133,725
отъ които българско кгр.	1,025,430	325,337 (нето)

Не може, за жалостъ, да се установи за сега състезанието на бълг. грозде въ Швед. пазаръ презъ 1936 и 1937 год. тъй като разпредѣлението по държави на този вносъ не се показва въ търговскитѣ годишници на Швеция. Показаната за 1937 г. цифра на бълг. вносъ, въ размѣръ на 325,338 кгр. е взета отъ Експортния институтъ.

8. Норвежски пазаръ.

	1935 г.	1936 г.	1937 г.
Внесено грозде кгр.	1,688,449	1,087,249	1,087,917
Отъ които българско	14,848	42250	118,209 (нето)

Статистическитѣ материали, съ които разполагам, не ни даватъ възможностъ да разгледаме подробно и поотдѣлно пазаря на грозде на тия две страни. Общо за Швеция и Норвегия, обаче, подъ названиее „Скандинавски държави“ ето нѣкои указания:

	1935 г.	1936 г.	1937 г.
Изнесено отъ България всичко кгр.	33,995,576 (нето)	26,007,115 (бруто)	40,772,660 (бруто)
Отъ което за Скандинавскитѣ държави	1,008,350	1,206,684	631,342 (бруто)

Тѣзи данни, обаче, не ни даватъ още основание да се произнесемъ върху трайнитѣ възможности на Скандинавския пазаръ на грозде, поради тѣхната непълнота, и главно, поради малкия брой години, за които се отнасятъ тѣ. Все пакъ можемъ да кажемъ, че и този пазаръ е малъкъ.

Въ заключение на изнесенитѣ до тука статистически данни можемъ да кажемъ, че българското десертно грозде намира пласментъ главно въ Германия, Австрия и Чехославия. Кждето заема значителна частъ отъ внесенитѣ тамъ количества грозде. Не се е добре настанило още на Английския пазаръ и донѣкжде на скандинавския и полския пазари. На другитѣ европейски пазари не изглежда да има шансъ за настаняване.

Следващата таблица XVI ни дава представа за проникването на бълг. грозде на чуждитѣ пазари презъ последнитѣ осемъ години.

ТАБЛИЦА XVI.

Българското грозде въ % отъ общото внесено грозде по страни:

	1930 г.	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Германия	2.26	2.19	8.90	15.41	26.29	36.44	31.9	44.5
Австрия	7.40	11.64	16.19	27.47	28.59	30.62	7.2	23.5
Чехославия	0.98	7.84	18.35	29.39	37.30	38.78	27.8	46.9
Полша	0.00	0.00	3.51	25.70	28.03	28.00	19.5	14.7
Швейцария	0.00	0.19	1.93	6.11	7.32	4.70	3.2	2.9
Англия	0.00	0.00	0.00	0.05	0.67	8.30	8.7	9.1
(Сканд. страни*)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.90	4.9	13.9

* Върху общия вносъ до 31. X- 1937 год. Процентътъ, обаче, за 1937 год е изчисленъ върху общия вносъ отъ България до края на износната кампания, така че действително той е приблизителенъ и по-ложително по-малъкъ отъ 13.9 на сто.

Заклучение. Износътъ на грозде е единъ крупень фактъ въ икономическия животъ на страната, не само защото ни носи валута, или защото облекчава търговския ни балансъ, а главно *защото чрезъ него се осребрява труда на българския лозаръ.* Вижданъ отъ тая точка зрение, този износъ има и голъмо социално значение. Затова, като третираме въпроса за него, ние го свързваме съ българското лозарско стопанство въ неговата цѣлостъ и търсимъ полезния ефектъ за това стопанство отъ износа. При ежегодно увеличаващия се обемъ на нашия гроздоизносъ, и прогресивното спадане на ценитѣ, казаниятъ ефектъ вече се свежда само до заплащане на една надница на лозаря, отговаряща на екзистенцъ-минимума му. Минаха годинитѣ на чистия доходъ. Проучвания въ това направление, които сж въ ходъ, потвърждаватъ това.

По-горе, при разглеждане на статистическитѣ материали, ние разгледахме *външната обстановка*, при която се развива нашия гроздоизносъ. Тази обстановка презъ последнитѣ 2—3 години не е много благоприятна, главно, защото нашиятъ износъ се развива не при една прогресивно нему увеличаваща се консумация (откриване нови пазари), а по линията на измѣстването на чужди грозда, настанили се преди нашето на външнитѣ пазари. И като смѣтаме, че съ 40 милионния бруто износъ на грозде, като че ли вече се бележи максималното усилие на нашата страна въ износа на грозде, допускаме, че евентуалното бждеще увеличение на последния би могло да стане *само съ Афузъ и то екстра качество.*

Заедно съ това, трѣбва да се обърне внимание на голѣмитѣ пазари, тъй като нашето производство вече е голѣмо. Като такива се сочатъ, освенъ германскитѣ, още английскитѣ. Като че ли нашето грозде много мудро се настанява на последния пазаръ. Би трѣбвало да се направятъ върховни усилия, за да увеличаваме вноса тамъ, а успоредно съ това да стигнемъ максималния възможенъ вносъ на малкитѣ пазари, каквито сж: австрийскитѣ, полскитѣ, чехословакскитѣ и скандинавскитѣ. Това е задача на нашата външно-търговска и финансова политика, чрезъ които, освенъ това, би трѣбвало да се откриятъ нови пазари, като ония въ Франция, Съветска Русия, Египетъ и пр.

И така, стигаме до *вътрешната обстановка* на въпроса. Очертава се голѣмо производство и голѣмо предлагане за въ бждеще на десертно грозде, а пазаритѣ му сж ограничени. Ето защо, *повелителна нужда е вече да се спре увеличението площта съ Афузъ*, докато се види изхода отъ настоящето и особено предстоящото кризисно положение. Казахме по-горе, че въроятното най-малко разполагаемо количество грозде за износъ презъ 1938 год. ще бжде къмъ 55 милиона кгр.; презъ 1939 — 66, а презъ 1940 — 80 милиона

кгр.. Е добре, при сегашната организация на износа ни, кой може да допуска, че тия количества ще бждат пласирани въ чужбина?

И, най-после, идваме до сжществения факторъ на вътрешната обстановка на нашия гроздоизнось — *организацията му*. Тя днесъ е всецѣло въ ржцетъ на Експортния институтъ, следователно, има кой да бжде хваленъ за сполуки, и отговоренъ за несполуки.

За да отговори на нуждитъ на нашия гроздоизнось, Експортниятъ институтъ би трѣбвало да преработи законитъ и правилницитъ, по които действува, въ смисль:

1. Да се допустне представителство на професионалнитъ производителски организации въ ржководното му тѣло;

2. Службата по контрола върху качеството на гроздето за износь да се върне наново подъ ведомството на Министерството на земедѣлието и държ. имоти, за да се възсъздаде живата връзка между производството и изискванията на пазаря, каквато сжществуваше до края на 1934 г. и се указа жизнеспособна и крайно необходима;

3. Това реализирано, М. З. Д. И. да подготви и назначава опитни служебни лица да провеждатъ контрола, а не случайни такива, които слабо познаватъ задачата си;

4. Да се контингентира не по фирми, а *по райони на производството*;

5. Да се премахне фаворитната система по контингентирането, при която се стигна до търгуване съ разрешителнитъ.

7. Да се уредятъ специални товарни влакове за превоза на гроздето за Германия, съ което ще се съкрати съ 50 на сто времето за транспортирането;

7. Да се освободи отъ ограничение кооперативния износь;

8. Да се установи една по-активна търговска политика и администрация по отношение на гроздоизноса, за да не се закъснява съ уреждане на ежегоднитъ договори, съ уреждане на транспортнитъ въпроси и пр.

Поправки въ статията „Нашиятъ гроздоизнось“, отпечатана въ кн, 3:

1. На стр. 90, редъ 7 отгоре, изречението: „Вънъ отъ това, въпросното вариране прогресира въ...“, да се чете: „Вънъ отъ това, въпросното вариране не прогресира въ...“.

2. На стр. 91, въ най-долнитъ два реда подъ таблицата думата „презъ“ да се чете „преди“.

Агр. Л. Ценовъ

инспекторъ по консервна индустрия
и хладилно дѣло въ Эксп. институтъ

Хладилното дѣло въ услуга на търговията съ прѣсно грозде, овощия и зеленчуци.

Задачата за правилното запазване и транспорта на нашитѣ прѣсни плодове и зеленчуци, важни обекти на вътрешната и външна търговия, стои още не разрешена и загубитѣ отъ развалата на тѣзи нетрайни хранителни продукти възлизатъ ежегодно на десетки милиона лева.

Въ примитивнитѣ изби и складове на производителитѣ и търговцитѣ, е възможно запазването на ограничени количества само отъ много издръжливитѣ късни сортове овощия и зеленчуци. Въ тѣзи плодохранилища се запазватъ по-продължително време обикновенитѣ и малоченни сортове ябълки, а съ крушитѣ се ликвидирва наскоро следъ обираването имъ.

При сегашниятъ начинъ на складирване, прѣснитѣ плодове губятъ много и отъ вкусовитѣ си качества, а това ограничава още повече консумацията имъ презъ по-големата частъ отъ годината. Също така презъ краткия сезонъ за прибиране на реколтата отъ плодоветѣ и зеленчуцитѣ и въ години на голѣмо плодородие, последнитѣ се предлагатъ на пазаря у насъ при голѣмо изобилие само за 2—3 месеца, съ което се понижаватъ значително цената имъ при сегашната примитивна техническа организация на търговията съ тѣзи продукти.

Отъ друга страна, постоянно увеличаващата се и много нарастнала площ на десертни лозя и овощни градини, при наличниятъ твърде ограниченъ вагоненъ паркъ отъ специални вагони за превозъ на прѣсни плодове и зеленчуци, поставятъ въ голѣмо затруднение нашитѣ желѣзници при осигуряване подвоза имъ. За въ бъдеще, както и тази година при превозването на тѣзи нетрайни сезонни продукти, нуждата отъ вагони ще бжде още по-остра, особено презъ месецитѣ септемврий и октомврий, когато се извършва 25% отъ годишния трафикъ по Б. Д. Ж. За тази целъ, къмъ съществуванетоъ малкъ паркъ отъ специални вагони, нашитѣ

желѣзници ежегодно наематъ надъ 3,000 вагони отъ чуждестранитѣ ж. п. администрации, но съ това не се изчерпватъ грижитѣ за регулиране и осигуряване подвоза на тѣзи масови и сезонни продукти на нашата земя.

Тазгодишната плодово-зеленчукова кампания, която даде 50 милиона кгр. прѣсни грозда, овощия и зеленчуци за износъ (като се има предвидъ, че перото отъ прѣсни ябълки и сливи бѣше намалено съ около 7 милиона кгр. по причина на слабата реколта) и надъ 150 милиона кгр. такива за вътрешната консумация и преработващата индустрия, е единъ голѣмъ активъ на българското земеделско стопанство и заслужава вниманието на всички стопански фактори.

Като се има предвидъ сѣществуващата техническа и транспортна неподсигуреностъ на търговията съ прѣсни плодове въ насъ и успѣшното прилагане на изкуствения студъ при продължителното запазване и транспорта на нетрайнитѣ хранителни продукти, крайно време е да се предприематъ по-сериозни мѣрки за осигуряване производството на нашитѣ лозари, овощари и градинари. На първо време ние поне отчасти трѣбва да бждемъ технически подготвени да се справимъ леко и безъ загуби въ моменти на усиленъ гроздоберъ или плодоберъ, когато по уважителни причини чуждестраннитѣ ж. п. администрации забавятъ обещанитѣ вагони (примѣръ за това имаме миналата година, когато производители и експортѣори понесоха голѣми загуби по причина липса на вагони). Това е още по-важно въ години на голѣмо плодородие и неблагоприятни климатически условия.

Най-после трѣбва да се вземе подъ внимание и факта, че миналогодишниятъ износъ на прѣсни грозда, овощия и зеленчуци се изчислява надъ 300 милиона лева, а вътрешната консумация на 800 милиона лева и че възможнитѣ за увеличаване на тѣзи пера сж голѣми, ако се разпредѣлятъ правилно и удѣлжатъ вътрешната консумация и износа на тѣзи артикули. Всичко това може да се постигне, обаче, при една добре организирана техническа търговска организация и като така, безъ отлагане трѣбва да се постави за разрешение въпроса за строежа на специални хладилници и използване на хладилнитѣ вагони съ ледено охлаждане.

Познатитѣ намъ голѣми експортни хладилници на Италия и лагеритѣ за плодове въ Германия, Англия и др. сж доказателство за полаганитѣ голѣми и всестрани грижи за пласмента на тѣзи артикули отъ странитѣ конкурентни или консуматори на нашитѣ прѣсни плодове и зеленчуци.

Техническитѣ удобства даватъ възможность конкуренцията да иде и отъ страни съ по-долнокачествено производство, но благодарение на доброто имъ запазване съ помощта на изкуствения студъ, представятъ се въ много добъръ видъ и конкуриратъ нашитѣ отлични по качество плодове и зеленчуци. Огъ друга страна, възможността за добиване по-добри цени за нашитѣ експортни артикули е тѣсно свързана съ удобствата да се предлагатъ тѣзи продукти на по-

многобройни и далечни пазари, а така сжщо да се разпредѣлят по-правилно по време и количество.

Всичко това изтъква голѣмата нужда отъ изкуствено охлаждане при търговията съ прѣсни плодове и зеленчуци у насъ, но за съжаление до сега нищо не е направено въ тази насока и се пропускатъ много важни моменти за ефикасно подпомагане, както на износа, така и на вътрешната търговия съ тѣзи артикули.

Изобщо нашия износъ на лесноразваляеми продукти ще може да разчита за въ бждеще на сигурни и трайни успѣхи само при едно хармонично съчетание усилията на производителитѣ респ. Министерство на земедѣлието, Експортниятъ институтъ и нашитѣ износители, допълнени съ техническитѣ удобства за едно продължително или кратковременно свършено запазване и пренасяне на тѣзи продукти въ напълно запазенъ видъ. Това може да се постигне, обаче, само при наличността на специалнитѣ за целта хладилници на гара София, (като отправенъ експортенъ пунктъ на 9—10,000 вагони съ прѣсни плодове и зеленчуци) и охладителни станции на по-важнитѣ експортни гари въ производителнитѣ райони.

Въ тази насока намъ предстоятъ много задачи, за правилното разрешение на които ще трѣбва да се използватъ постигнатитѣ резултати въ чужбина, като се координира дейността на всички стопански фактори и деятели въ тази областъ.

Следъ постройката на единъ централенъ експортенъ хладиленъ антрепозитъ въ София, една голѣма частъ отъ срѣдствата за които сж осигурени, въпроситѣ за регулиране на търговията съ прѣсни плодове и зеленчуци въ насъ ще получатъ своето правилно разрешение, като хладилника ще се използва по следния начинъ:

1. *Отъ м. януарий до м. априлъ* ще служи за съхранение на ябълки, круши, лимони, портокали, мандарини, банани и др. за продоволствие на голѣмитѣ консумативни центрове въ страната и за износъ;

2. *Отъ м. май до м. юлий* ще обслужва износа на прѣсни ягоди, череши, праскови, кайсии, ранни домати, пиперъ и др.;

3. *Презъ м. августъ* — обслужване износа на гроздето отъ сорта „Чаушъ“ и лѣтнитѣ овоция;

4. *Отъ м. септемврий до м. октомврий* — обслужване износа на десертни грозда, къснитѣ сортове ябълки, круши, праскови и други.

5. *Презъ м. ноемврий и м. декемврий* — приемане за продължително запазване и удѣлжаване на експортната кампания прѣснитѣ плодове и зеленчуци отъ обикновенитѣ плодохранилища въ производителнитѣ пунктове.

Въ заключение ще кажемъ, че изграждането на експортнитѣ хладилни антрепозити и лагерни хладилници при голѣмитѣ консумативни центрове въ страната, ще върви успѣшно и бързо когато общественитѣ и частнитѣ инициативи въ тази областъ, се покровителствуватъ и щедро подкрепятъ отъ Държавата.

Ат. Бойчиновъ

Запазване на вината.

Гроздобера презъ настоящата година мина при много неблагоприятно време. Гроздата въ повечето лозарски райони не бѣха добре узрѣли. Освенъ това, поради дъждовно време на много мѣста бѣха силно нападнати и повредени отъ сивата плѣсенъ. Вината получени отъ такива грозда биватъ слаби на спиртъ, изложени сж на потъмняване и пресичане, и за това трѣбва много внимателно и грижливо да се запазватъ.

Веднага следъ като премине ферментацията на вината, следъ като сжщитѣ сж се значително избистрили и отаили отъ грубата калъ, необходимо е да бждатъ преточени въ чисти бѣчви и допълнени до горе. Нашитѣ винари правятъ една голѣма и основна грѣшка, като оставятъ своитѣ бѣчви малко или много празни. При това положение оставенитѣ не допълнени бѣчви, много лесно цвѣтясватъ и се покриватъ се единъ дебелъ пластъ отъ цвѣтъ. Цвѣтясването на вината се причинява отъ една гжбичка, наречена *Micoderma vinis*, която въ присжтствието на въздуха много силно окислява алкохола, като образува вжглороденъ двуокисъ и вода. Това разлагане на алкохола въ вината, често пжти при благоприятни условия на развитие на болестъта става много бърже.

Цвѣтясването се развива особено бърже при слабитѣ червени вина, които сж по слаби на спиртъ и богати на екстрактъ. Тази година повечето нови вина сж сравнително взети слаби на алкохолъ, богати на бѣлтъчни материй и за това сж много благоприятна срѣда за развитието на цвѣтясването, особено въ топлитѣ изби и не добре допълнени сждове.

Оставенитѣ безъ грижи такива вина, силно цвѣтясватъ и често пжти могатъ да бждатъ много повредени и да изгубятъ търговската си стойность.

Отъ правенитѣ наблюдения въ това отношение е установено, че при благоприятни условия за болестъта само единъ месецъ време виното може да загуби 2·5 до 30% отъ

Български лозари,

Гответе се за XVIII-ия лозарски конгресъ, който ще се състои на 20 и 21 февруари т. г. въ София.

Посетете го масово и вземете участие въ разискването на жизненитѣ за лозарството въпроси.

своето алкохолно съдържание и да стане негодно за консумация. Въ отделни случаи тази загуба може да достигне и до 4% алкохолъ. Имайки предвидъ всичко това всъки отъ насъ може да си даде смѣтка, какви загуби може да причини цвѣтясването на небрежния лозаръ и винаря.

Споменахме че *Micoderma vinis* е много жадна за кислородъ и че тя може да се развива добре само въ присъствие на въздухъ, т. е. въ праздни и открити сѣдове. Следователно най-лекото срдѣство за борба съ него е да доливаме редовно празнитѣ бѣчви и сѣдове съ вино.

При пълнитѣ сѣдове цвѣтясването не може да се развива и не е така опасно за винаря. Има много случаи, когато винаря е принуденъ по-необходимость да държи за известно време малко, или много известни свои бѣчви съ вино не допълнени.

Въ такива случаи, за да се избѣгне контакта (допира) на виното съ въздуха си служимъ съ вазелиново масло, което не гранясва, и се поставя въ единъ тънъкъ пластъ, до колкото да изолира виното отъ допира съ въздуха. Може да се употребятъ и други растителни масла, важно е обаче да сж чисти, да не гранясватъ защото при дълго стоене въ допиръ съ виното може да му придадатъ лошъ, горчивъ вкусъ на гранясало масло.

Освенъ чрезъ поставяне на масло, виното съ недопълнитѣ бѣчви може да се предпази отъ цвѣтясването и посрдѣствомъ прибавяне на калиевъ метабисулфидъ, или чрезъ напушване съ сѣра. Когато бѣчвата не е пълна съ вино и сме принудени да я държимъ така дълго време то за да избѣгнемъ цвѣтясването е достатъчно да поставимъ за всъки хектолитъръ вино по 6—8 гр. калиевъ метабисулфидъ. Така сулфитираното вино въ зависимостъ отъ условията е запазено отъ цвѣтясване поне за 1—2 месеца. Не бива да се поставя повече метабисулфидъ отъ посоченото количество, особено ако виното и по-рано е било сулфитирано съ калиевъ метабисулфидъ.

Виното може да се запази отъ цвѣтясване като калевия метабисулфидъ не се поставя въ него, а въ празното пространство надъ него. Така ако бѣчвата е 1,000 литри вмѣстимостъ, но въ нея има само 600 литри вино. То вземаме за всъки хектолитъръ празно пространство по 10—12 гр. калиевъ метабисулфидъ и го смѣсваме съ 30—40 гр. лимонтузу поставяме ги въ едно рѣдко платно или торбичка която връзваме съ единъ конецъ и го пушаме въ виното да се намокри съ вино. Следъ като метабисулфида въ торбичката, или платното се е намокрилъ съ вино го изтегляме и оставяме въ празното пространство на бѣчвата надъ виното. Благодарение на кисе ината метабисулфида се разлага като отдѣля сѣренъ двуокисъ (SO_2) които въ влажна срдѣда има силно бактерицидно действие и не позволява да цвѣтяса виното.

Едно много добро и сигурно сръдство противъ цвѣтясването на виното е, не добре напълненитъ съ вино бѣчи да се напушватъ съ сѣра. Това става най-лесно съ обикновенитъ фенери, които служатъ за напушване на празднитъ сѣдове. За всѣки хектолитъръ праздно пространство изгаряме по 2—3 гр. сѣра. Това напушване презъ зимнитъ месеци може да става по единъ пѣтъ за два месеца, а презъ лѣтнитъ топли месеци всѣки месецъ. При такова едно редовно пушене виното е запазено отъ цвѣтясване.

Когато виното е по-силно и има 12.5 до 13% алкохолъ много рѣдко цвѣтясва. Червенитъ вина при равни условия цвѣтясватъ по-лесно отъ бѣлитъ такива. Когато виното е силно цвѣтясало добива единъ празенъ и извѣтренъ вкусъ. Такова вино трѣбва да се преточи веднага въ една чиста и хубаво напушена съ сѣра бѣчва. Още по лесно би му се поправилъ и освежилъ вкуса, като му се прибави 6—8 грама калиевъ метабисулфидъ за 100 литри вино.

Съ известни малки грижи винаря винаги може да предпази своитъ вина отъ повредитъ на цвѣтясването.

Ив. Добревъ

Гроздовъ мармаладъ, гроздовъ сокъ и гроздовъ медъ

(Продължение отъ кн. 3 и край).

Гроздовъ медъ. Такъвъ въ България до колкото ни е известно не е получаванъ. Получаванъ е гроздовъ сокъ, който поради слабата киселинностъ на гроздата (мъстѣта), какъвто е случая съ памида въ южна България е билъ почти като медъ. Такъвъ е билъ приготвенъ отъ д-ръ Станчевъ въ Нова Загора, който поради слабата киселина бива приятенъ на вкусъ и сжщевременно го предпазва отъ захаросване.

Най-важното при приготвлението на гроздовия медъ, е че мъстѣта трѣбва да бжде колкото се може по-бистра и второ, че премахването на киселината на мъстѣта не може да стане нито съ калиеви соли — калиевъ карбонатъ, калиева основа; нито съ натриеви — натриевъ карбонатъ и натриева основа, защото последнитъ образуватъ разтворими соли, които предаватъ неприятенъ вкусъ на меда. Откисляването (намалението) на киселината не може да стане сжщо, нито съ негасена или гасена варъ, макаръ че се образуватъ неразтворими соли, защото при своето действие като много активни тѣ указватъ едно неприятно измѣнение на вкуса, а трѣбва да стане само съ калциевъ карбонатъ или мряморенъ прахъ, обаче за това е необходимо най-малко 24 часа, не само защото реакцията е по-бавна, но защото трѣбва образувалитъ се калциеви соли да се отаятъ на дъното на сѣда. Това отайване става по-добре ако мъстѣта може да престои повече

отъ 24 часа. При тазгодишния опитъ известна частъ отъ калциевитѣ соли не се отаиха на време и останаха въ меда и последния не можа да бжде идеаленъ по съставъ, тъй като топлото време не позволи мѣстѣта да престои по-дълго време. За едно правилно отдѣляне на калциевитѣ соли е необходимо температурата на мѣстѣта да бжде — 2 градуса та това става като температурата на мѣстѣта се понижи чрезъ твърда вжлена киселина, за да се съкрати времето или като въ мѣстѣта се вкара теченъ сѣренъ двуокисъ въ голѣма доза, който ще ни позволи да задържимъ мѣстѣта дълго време да не ферментира и сжщевременно не придава на последната никакъвъ чуждъ вкусъ.

Гроздовия медъ по видъ и по цвѣтъ не се различава отъ обикновения, особено, когато захароса. По вкусъ е естествено, той се различава отъ пчелния медъ, толкова по-ясно колкото е по-прѣсенъ, дори се забелѣзва слабъ вкусъ на маджунъ. Да се промѣни вкуса на меда това е лесна работа. Както гроздовия медъ така и пчелния си иматъ своитѣ особени качества и нѣма защо да мислимъ, че тѣ трѣбва да бждатъ еднакви — винаги пчелния медъ ще има вкусъ на восъкъ. Отъ редовнитѣ консуматори на пчелния медъ и отъ неговитѣ продавачи се заяви, че пчелния медъ по-насища и не позволява да се взема отъ него по-голѣми количества, когато гроздовия медъ е по-приемливъ като храна.

По съдържание на захаръ гроздовия медъ съдържа 78—80%, а може и повече захаръ въ зависимостъ отъ концентрацията и е напълно хигиениченъ и здравословенъ. Като продуктъ на гроздето той съдържа всички витамини на гроздето, А, В и С. Витамин А подготвя растежа, В предпазва отъ нервни болести и С усилва устойчивостѣта на организма отъ заразяване, както и 13.9 гр. мин. соли въ форма на пълно възприемливи отъ организми. Така че гроздовия медъ е една много качествена храна.

Тѣзи три продукта: *гроздовъ мармаладъ*, *гроздовъ сокъ* и *гроздовъ медъ* ще има да играятъ значителна роля въ нашето земледѣлско производство и частно за облекчение на лозарската криза. Гроздовия мармаладъ ще се приготвя най-вече като се използва шкартото при износа и когато цената на гроздето спадне.

Гроздовия сокъ ще играе въ бъдаще голѣма роля специално за подсилването на вината, не само че съ него виното ще увеличи своя спиртъ, но едновременно съ това ще увеличи своята киселина, както и своя екстрактъ, точно това което липсва на нашитѣ винени грозда. Тазгодишния гроздовъ сокъ полученъ въ станцията имаше 68% захаръ и 14 промила киселина. Съ гроздовия сокъ ще можемъ въ плодородни години при изобилие на грозде да подобримъ качествата на вината като ги намалимъ количествено и винаги да подсилваме вината когато намѣрнмъ за нужно. Неговата концентрация трѣбва да бжде най-малко 78 — 80%,

защото при по-слабъ процентъ ферментира, това което може да очудва мнозина, макаръ че не се получава вино, но се намалява частъ отъ неговата захарь. Смятамъ че концентрираня гроздовъ сокъ ще може, още повече ако по закондателенъ пжтъ се направи, да се увеличи неговата консумация като разхладително пиение и като много хранителенъ продуктъ. Той е много вѣроятно въ бждеще да бжде голѣмъ обектъ на износъ за севернитѣ лозарски страни като Германия, кждето при нормални условия 50% отъ тѣхнитѣ вина сж подсилвани. Австрия и Германия внисатъ винаги южни вина отъ Испания, Италия, Гърция и Португалия, за да си купажираатъ вината и ги направятъ по-годни за консумация. Обаче, съ подсилване съ гроздовъ сокъ това ще имъ струва много по-евтино, като много малко обемиста материя.

Колкото за *гроздовия медъ*, нека се надѣваме, че може напълно да измѣсти пчелния медъ, който по хранителностъ не го превишава. При това, въ години, когато гроздето спадне подъ 2 лева, той ще бжде конкурентноспособенъ, тѣй като 1 кгр. медъ се получава отъ 7 кгр. грозде или отъ 4 $\frac{1}{2}$ литри мѣстъ. Съ гроздовия медъ ще можемъ да подобримъ храната както на нашитѣ деца, които често гладуватъ при наличността на толкова много плодове презъ лѣтото, но особено ще се пласира въ севернитѣ нелозарски страни, тамъ гдето гроздето е луксъ дори за богатия.

Близкитѣ години вѣрвамъ ще покажатъ, че нашитѣ надежди ще бждатъ напълно оправдани и производството на меда ще може да създаде работа на нашитѣ вакумни инсталации и подсигури пласмента на производството на много лозарски райони.

Н. Марковъ.

Конопената прежда като материалъ за вързване на лозята.

За вързване на лозята, въ зависимостъ отъ ценитѣ, условия и традиции на разни мѣста, се употрѣбаватъ различни материали. Такива сж: рафията, липовото лико, конопената прежда, обвивки отъ царевични кочани и други. Въ нсвото лозарство, голѣма частъ отъ тия материали сж измѣстени отъ рафията. Рафията, съ която вързваме, се добива отъ листата на растителния видъ *Raphia* който принадлежи къмъ фамилията на палмитѣ. Вирѣе въ източна Африка, о. Мадагаскаръ, Камерунъ, отчасти въ тропична сръдна Америка и Бразилия. Въ насъ е вносенъ артикулъ. За да бждатъ спестени за държавата сръдствата, които се даватъ за вносане на рафия, прави се опитъ за замѣстването ѝ съ конопена прежда. За тая цель, на Лозарската опитна стан-

ция въ гр. Плѣвенъ, бѣ изпратена конопена прежда отъ подходяща дебелина, за да бѣде изпитана и сравнена съ рафията. Трѣбваше да се изпита:

- 1) Колко отива на декарь
- 2) Поглѣща ли по-вече трудъ при вързването.
- 3) Може ли да се събира частъ отъ нея презъ есенята за да бѣде повторно употребена.

4) Отстъпва ли въобще въ нѣкое отношение на рафията.

За тая целъ вързвахме презъ изтеклото лѣто (1937 год.) две парцели Афузъ съ дълга рѣзидба подпрѣнъ на телена конструкция и две парцели Димятъ съ главеста рѣзидба, подпрѣнъ на единични колове. Парцелитѣ сж по два и половина декари, еднакво буйни и некършени. Едната парцела Афузъ и едната Димятъ, презъ цѣлото лѣто се вързваха съ рафия, а другитѣ съ конопена прежда. Рафията съ която работихме има 1450 метра жица въ единъ килограмъ, а конопената прежда 1000 метра. Вързвано е отъ жени, на групи по 15 до 20, като е следено при всѣко отдѣлно вързване, групитѣ вързващи въ разнитѣ парцели да сж еднакво голѣми.

Резултата отъ вързването на Афуза е следниятъ:

	Грамове, употребенъ материалъ за вързване на 100 лози		Минуты, употребено време за вързване на 10 лози	
	Рафия	Конопъ	Съ рафия	Съ конопъ
I-во вързване	81	178	128	100
II-ро „	117	178	286	331
III-то „	180	244	398	412
IV-то „	77	134	134	239
Всичко:	455	693	946	1082
Разлика	238 грама		136 минути	

Отъ даденитѣ данни се вижда, че за вързване на еднакъвъ брой лози, се изразходва 50% по-голѣмо тегло конопъ отколкото рафия. Това се дължи на по-малкото метра жица въ килограмъ конопена прежда. Още по-вече, при вързване лѣтораститѣ по телената конструкция, рафията се използва сравнително, като се употребяватъ кжситѣ и тънки крайчета. Отъ даннитѣ за употребеното време личи, че за вързване еднакъвъ брой лози, при конопената прежда е необходимо 14% по-вече време. Това се дължи отъ една страна, че вързвачитѣ не сж свикнали съ формата (кълбета) въ която имъ се дава конопената прежда, а отъ друга и на обстоятелството, че лозата при рафията се нарѣзватъ отдѣлни кжси парчета, при конопа се дроби една непрекъснатата нишка. Времето употребено за надробяване и конопената жица до естествената дължина на рафията, увеличава времето употребявано за вързване съ конопъ. Това се потвърждава и отъ следнитѣ пресмѣтания: за 10 минути се надробяватъ по на единъ метъръ, 60 грама отъ изпитваната прежда. При вързването на Афуза, за единъ часъ, единъ работникъ из-

вързва 50 грама прежда. За нарѣзването на тия 50 грама прежда по на единъ метъръ сж необходими 8·5 минути т. е. отъ употребенитѣ всичко 60 минути за извърване на 50 грама прежда, 8·5 минути се изразходватъ за надробяването и по на единъ метъръ, а това е равно на 14%,

По здравина превръзките съ конопъ превъзхождатъ превръзките съ рафия. При смъкване на лозовитѣ пръчки отъ теловетѣ, следъ рѣзитбата, тази здравина, обаче, се оказва излишна и затруднява смъкването. По-голѣмата частъ, отъ привръзките съ рафия при по-силно дръпване се късатъ, а тия съ конопъ трѣбва да се прерѣзватъ всѣка поотдѣлно, което бави и отекчава работника. Пръчките отъ нашиятъ опитни парцели се смъкнаха презъ есенята, непосредствено следъ рѣзитбата. За смъкване пръчките на 100 лози вързвани съ рафия се употребиха 3 часа и 10 минути. За сжщиятъ брой вързвани съ конопъ се употребиха 5 часа и 20 минути; т. е. 60% по-вече време. Пръчките сж смъквани отъ групи по 18 жени и е пресмѣтнато, сто лози за колко време ще се смъкнатъ отъ единъ човѣкъ,

При *Димята* общо отъ четиритѣ вързанета имаме следниятъ резултатъ.

Грамове, употребенъ материалъ за върване на 100 лози		Минути, употребено време за върване на 100 лози.	
Рафия	Конопъ	Съ рафия	Съ конопъ
431	490	632	672
Разлика 59 грама		40 минути	

Отъ даннитѣ се вижда, че за върване на еднакъвъ брой лоза отъ сорта *Димята* на главеста рѣзитба отива по тегло 13·3% по-вече конопена прежда отколкото рафия. Ако изхождаме отъ дължината на жицата въ единъ килограмъ материалъ, би трѣбвало да отиде 51% по-вече конопена прежда. За върване, обаче, на главестата рѣзидба подпрѣна на единични колове се избира по дебела лента рафия или тънкитѣ се слагатъ по две. При това отдѣлнитѣ ленти на рафията не сж винаги точно толкова дълги, колкото е необходимо за върване. Винаги остава малкъ излишкъкъ неизползуванъ. При върването съ конопена прежда, за всѣки отдѣленъ случай си отрѣзваме отъ съответна дължина, така че, излишкъкъ почти не остава. Отъ сжщитѣ данни за *димята* личи, че за върване на еднакъвъ брой лози съ двата изпитвани материали, при върването съ конопъ отива 6·3% по-вече време. Това забавяне при върването съ конопъ и тукъ, както при върването на *Афуза*, се дължи предимно на изгубеното време за дробене на непрекъснатата конопена нишка до естествената дължина на рафийната лента. При върването на *Димята*, за единъ работенъ часъ отъ единъ работникъ се извързватъ срѣдно 43 грама конопена прежда. За надробяване на тия 43 грама прежда по на единъ метъръ сж необходими 7 минути, т. е. 11·7% отъ всичкото време. Разликата между времето употребено за върване съ рафия и съ конопъ, въ нашиятъ случай е по-малка (6·3%). Това е

така, защото при вързването съ рафия се губи време за намиране на рафийна лента отъ подходяща дебелина или за оеднавяване на две тънки ленти.

Презъ свободното време, следъ загрибване на лозята, чрезъ отрѣзване или развързване може да се събере до 60% отъ теглото на конопената прежда употребена за вързване. За единъ день, единъ човѣкъ може да събере до три килограма превръзки. Тия превръзки успѣшно могатъ да се употребятъ на следващата година отново, но при дългата рѣзидба, за вързване на плоднитѣ пръчки и отдѣлнитѣ лѣтораститѣ

Заклучение.

Поради по-малкото метри жица въ единъ килограмъ отъ изпитваната конопена прежда, при вързването съ нея отива по тегло по-вече материалъ. За това, трѣбва да се изпита по възможностъ по тънка жица, особено при дългата рѣзидба вдигната на телена конструкция. Трѣбва, обаче, да се има предъ видъ, че много тънката конопена прежда, освенъ, че би се късала лесно и лесно би ожуляла лѣтораститѣ

Поради здравината на конопената прежда, за смѣкване отъ теловетѣ на лози, вързани съ нея, се губи много трудъ и време.

Поради ненадробеността на конопената жица, при вързването съ нея се губи време за надробвяването ѝ до размѣра на рафийнитѣ ленти.

При главестата рѣзидба, Димятъ, тая загуба се компенсира съ икономията, направена при отрѣзване на жица отъ необходимата дължина.

Отъ лозитѣ на главеста рѣзидба, вързвани съ конопена прежда, следъ загрибването може да се събере до 90% отъ теглото на материала, употребенъ при вързването. Събраната употребена конопена прежда, може да се употреби повторно за вързване при дългата рѣзидба.

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ.

л. д. п.

Зимно прѣскане на овощнитѣ дървета.

Подъ зимно прѣскане се разбира, онова, което се извършва следъ опадването на листата до започването на разпукуването — надуване на пъпкитѣ на пролѣтъ. Съ зимното прѣскане трѣбва да се извърши едно дезинфекциозно изкъпване на цѣлото дърво и затова, макаръ че се казва прѣскане трѣбва да се разбира обилно обливане — окъпване на всички надземни разклонения на дървото съ разтворъ. 1) Зимното прѣскане цели да изчисти и унищожи различни паразити — лишай, мъхове, водорасли, спори и др. плодни органи на различнитѣ гъбни болести намиращи се по дървото, а сжщо така да убие насѣкомитѣ

и тѣхнитѣ яйца, ларви и какавиди, прекарващи зимата по и подѣ напуканата кора на дървото, по клонитѣ, въ и по пѣпки-тѣ на дърветата, както и да почисти дърветата отъ старата напукана кора.

1. Добре е прѣскането да бѣде предшествувано отъ едно есенно почистване на дървото, състояще се отъ изрѣзване на не нужднитѣ ступени преплитащи се въ короната клони и събиране на всички засѣхнали плодове и листа, останали да висятъ по клонитѣ, защото това сж гнѣзда на болести и животински неприятели на дърветата.

Най-обикновената — приметивна работа съ извършването, на която нѣкои мислятъ, че отбиватъ грижата си за почистване на дървото е варосването на стѣблата. Тая работа нѣма нищо общо съ зимното прѣскане и има известно значение, че бѣлия цвѣтъ отблѣсква слънчевитѣ лъчи и по тоя начинъ се предпазватъ дърветата отъ слабо намрѣзване — напукване на кората. Нѣкои употребяватъ разтворъ отъ варъ 6 кгр. и зеленъ камъкъ — 12 кгр. за 100 литра вода, които действува главно противъ лишей, мъхове и водорасли. Въ тоя разтворъ варъта се поставя само, за да лепне разтвора, тъй като тя отслабва действието на зеления камъкъ. Ако се употребѣи друго лепливо срдѣство — меласа или казеинъ ще бѣде достатъчно да се сложи 5—60/0 зеленъ камъкъ, въ тоя случай зеления камъкъ е по-ефикасенъ и действува и противъ яйцата на нѣкои видове листни вжшки.

Синия камъкъ като срдѣство за зимно прѣскане се употребява като силно концентриранъ борделезовъ разтворъ 3—40/0. Той не можн да действува противъ животинскитѣ неприятели и тѣхнитѣ яйца и ларви, затова се явява като едностранчиво действащо срдѣство. Обаче когато по дърветата ни нѣма щитосни вжшки и други животински неприятели, можемъ да го употребимъ успѣшно противъ: лишей, мъхове, водорасли, противъ къдрясането листата на прасковитѣ, крастата по зарзалитѣ и кайсийтѣ, криволятѣ по сливитѣ, съчмясането по листата на прасковитѣ, кайсийтѣ и черешитѣ причинени отъ *Clasterosporium coryophlium* и противъ всячки болести, чийто спори и други зародиши, зимуватъ по стѣблото и клонитѣ на дърветата. Синия камъкъ презъ зимното прѣскане улеснява сжщо отдѣлянето на старата кора отъ дървото и отчасти намалява атакитѣ отъ фузикладиума и др. болести при ядковитѣ овощни видове. По добро приложение презъ зимната борба синия камъкъ намира при костилковитѣ овощни видове.

По-ефикасно срдѣство за зимно прѣскане е *сѣроваровния разворъ* които действува много добре противъ гжбнитѣ болести, унищожавя лишейтѣ и мъховеѣ и едновременно действува доста ефикасно противъ множеството насѣкоми и тѣхнитѣ яйца, ларви и какавиди, които зимуватъ по дървото. Приготовлението на сѣроваровния разворъ, обаче представлява известно затруднение за единъ обикновенъ стопанинъ и затова трудно се въз-

приема, като сръдство за борба съ вредителитъ на овощнитъ дървета. Неговото ефикасно действие и низката му цена сж преимущество, които ни каратъ да препоръчаме употреблението му поне отъ по-просвътенитъ стопани, които лесно ще схванатъ начина на приготвлението и употреблението му.¹⁾

Карболинеумътъ е друго сръдство за зимно пръскане. Карболинеуми имаме разни видове, които се употребяватъ въ разна концентрация. Напоследъкъ у насъ се продава главно карболинеума „Смазма“, произвежданъ въ Русе. Употрѣбява се въ концентрация 8—10% за ябълки, круши и сливи, 6—8% за червщи и табленитъ чувствителни сортове отъ ядковитъ видове, 5% за праскови, кайсии и зарзалии. Продава се сжщо и по-концентрирания карболинеумъ „Нео“, който се употребява въ 3%. Карболинеума е много добро сръдство за изчистване на дърветата отъ старата кора а сжщо така отъ лишеи, мъхове, водорасли, за улищожаването на щитоностнитъ вжшки и множество насѣкоми, зимуващя по дървото и короната му, но той не може да унищожи зимуващитъ зародиши на множество гжбни болести. Други дефекти на карболинеума е, че разяжда гумениитъ части на помпитъ, че употребенъ въ малко по силна доза и кжсно на пролѣтъ поврежда пѣпкитъ и още, че сравнително е доста скжпъ

Върпъки тия му дефекти, обаче имаме ли дървета, нападнати отъ щитоностни вжшки и други насѣкоми, лишеи, мъхове и водорасли, което често се срѣща въ овощнитъ ни градини, всѣкога съ успѣхъ можемъ да ги унищожимъ съ карболинеумъ. Карболинеума по-добре унищожава щитоностнитъ вжшки отъ сѣроваровния разтворъ.

Друго ефикасно сръдство за зимно пръскане, което можемъ да препоръчаме, като такова действащо успѣшно и срещу гжбни болести и срещу животински неприятели е *комбенирания разтворъ отъ нафтова емулзия и бордолезовъ разтворъ*.

Смѣстъта за пръскане се приготвява отъ следнитъ материали: за 100 литри разтворъ се взема 5 литра газьолъ — нафта (може да се замѣни съ 4 литри обработено машинно масло), 1 кгр. синъ камъкъ и 1 кгр. негасена варъ. Разтвора се приготвява по следния начинъ: въ 5—10 литри вода се разтвора синия камъкъ; отдѣлно въ една кофа се наливатъ 5 литри вода, въ която се загасява варъта. Приготвеното варно млѣко се прецежда въ единъ по обемистъ сждъ (25—30 литри) и следъ това върху него се излива разтвора отъ синъ камъкъ, като постоянно се бърка. Въ получената смѣсь започваме да изливаме по малко на тънка струя нафтъ и едновременно се бърка силно и бързо. Колкото по-силно се разбъркв толкова по добре, защото газьола ще се разбие на по ситни капчици. Бъркането става много добре съ малки метлички, направени отъ тръни.

¹⁾ Обяснения за сѣроваровния разтворъ и употреблението му въ овощарството може да се намѣратъ въ брошурата на Ив. Кр. Ковачевски, която се изпраща безплатно при поискване отъ „Растителна защита“, бул. „Др. Цанковъ“ 2 — София.

Бъркането продължава докато се излѣе всичкото масло (газоль) въ гжстия борделезовъ разворъ и следъ това продължава още до като газьола се разбие на невидими капчици. За да се добие по добра емулзия смѣстѣта се прекарва — изпрѣсква единъ два пжти презъ овощарска прѣскачка, което помага щото газьола да се смѣси много добре съ борделезовия разворъ. Чакъ следъ това така приготвената емулзия се долива съ вода до 100 литри и развора за прѣскане е готовъ. 100 литри така приготвенъ разворъ ще ни струватъ само 30 лева, ако употребимъ обзмитена нафта, която се продава по 2—3 лева.

Тая смѣсь се явява най евтино и ефикасно срѣдство за зимно прѣскане. Единствения му недостатъкъ е, че трѣбва продължително време да се бърка до като се получи емулзията отъ газьола и синъ камъчния разворъ, но считаме, че нашия стопанинъ ще предпочете това колкото да плаща скжпо за готово приготвени препарати, които по ефикасностъ не стоятъ по горе отъ тоя.

На края ще повторимъ още веднажъ, че при зимното прѣскане дърветата трѣбва да се сбливатъ изобилно съ разворъ, като се почне отъ дънера и върви нагоре до върховетѣ, а не обратно. Да не се забравя, че ранна пролѣтъ щомъ духне топлия вѣтъръ и пѣпкитѣ набѣбнатъ зимното прѣскане съ силно концентрирани разтвори трѣбва да се преустанови и да се подготви за пролѣтнитѣ и лѣтни прѣскания.

Инж.-агрономъ Ив. Георгиевъ

Изъ лозаро-винарската книжнина и преса.

1. *Godisnji izvestaji enoloskih stanica*, I, 1935 год., издание на Югославското Министерство на земедѣлието, отдѣление за лозарство и овощарство, Бѣлградъ, 1936 год., 288 страници, съ резюмета на френски и нѣмски езици.

Това е първиятъ годишникъ на енологическитѣ станции въ Югославия. Понятието „енологическа станция“, предадено съ възприетата у насъ терминология значи „Лозаро-винарска станция“. Думата *енология* значи наука за виното; отъ нея произхожда прилагателното енологическо (а, и), или енологско (а, и), както и учената степенъ *енологъ* и др.

Съдържание на годишника: 1) предговоръ (1—9 стр.); 2) сбща часть: а) енологическа станция въ Бѣлградъ — Топчидере (10—42 стр.); б) сжщо въ Буково — Неготинъ (43—76); в) сжщо въ Врщацъ (77—126); г) сжщо въ Загребъ (127—148); д) енологически отдѣлъ при Земед. опитна и контролна станция въ Мариборъ (149—154); е) сжщо въ Сплитъ (155—174) 3) специална часть — научни статии (175—233); 4) резюме на френски (239—264) и 5) резюме на нѣмски (265—288 стр).

Въ общата часть е даденъ административенъ отчетъ за отдѣлнитѣ станции: мѣстонахождение, помѣщения, отдѣли и ла-

боратории, опитни лозя и сортименти, обзавеждане, персоналъ и пр. Въ специалната частъ е отпечатанъ изцѣло трудътъ: „Провѣрка и сравнение на методитѣ за анализъ на виното“ отъ *Илия Бошнякъ*, директоръ на енологическата станция въ Бѣлградъ — Топчидере.

Въ Югославия има, прочее, четири лозаро-винарски станции, а именно:

1. Въ Бѣлградъ — Топчидере
2. „ Буково — Неготинъ (Източна Сърбия)
3. „ Вршацъ (Банатъ) и
4. „ Загребъ (Хърватско)

и два Лозаро-винарски отдѣла при земеделски опитни и контролни станции, а именно:

1. Въ Мариборъ (Щярия) и
2. „ Сплитъ (Далмация).

Изброенитѣ шестъ лозаро-винарски опитни и контролни институти обслужватъ югославското лозарство, като всѣки отъ тѣхъ си има свой районъ, както следва:

1. Енологическа станция въ Бѣлградъ — Топчидере — Бѣлградския окръгъ, както и Дунавската бановина на югъ отъ р. Дунавъ, съ Нови-Садъ и централнитѣ окръжи на Дринската и Цетска бановини;

2. Енологическа станция въ Буково — Моравската бановина;

3. Енологическа станция въ Вршацъ — за Дунавската бановина на северъ етъ р. Дунавъ, безъ гр. Нови-Садъ;

4. Енологическа станция въ Загребъ — за Савската и Врбаска бановини;

4. Енологич. отдѣлъ въ Мариборъ — за Дравската бановина.

6. Енологич. отдѣлъ въ Сплитъ — за Приморска, Дринска и Цетска бановини.

Задачитѣ на поменатитѣ опитни институти се резюмиратъ въ следнитѣ четири точки:

1) да изработятъ нормитѣ на вината въ района си отдѣлно, и общо за цѣлата страна, чрезъ методични изследвания, както и да проучватъ въпроси, стоящи въ прѣка връзка съ подобренieto и напредъка на лозарството, винопроизводството и винарството.

2) да уреждатъ периодично курсове по енология, както и да даватъ възможностъ на агрономитѣ да се усъвършенствуватъ по енология.

3) да вършатъ анализи на частни лица срещу опредѣлени такси, както и такива по Закона за винатѣ.

4) да даватъ, писмено или устно, уплътвания и съвети на държавни и кооперативни стопанства и на частни лозари и винотърговци по въпроси, свързани съ ежедневната имъ практика.

Научната работа на тѣзи институти вкратце е следната: а) пълненъ анализъ на грозде и гроздови продукти, на оцети, на ракии, на овощия, овощни сокове и овощни вина, както и на джибри, винена калъ и пр.; б) винарска бактериология; в) прак-

тическо приложение на селекц. ферменти и съхранение на виното; г) болести на вината — предпазване и лѣкуване; д) ампелографски проучвания; е) обработка и торене на лозята; ж) борба срещу болеститѣ и неприятелитѣ; з) почвени анализи и препоръки на подложки и и) анализъ и контрола на енологически материали и специалитети.

За да изпълнятъ тѣзи задачи, изброенитѣ енологически станции и отдѣли притежаватъ: 1) винарска лаборатория за анализи; 2) отдѣлъ за бактериология и микология на виното 3) отдѣлъ за болеститѣ и неприятелитѣ на лозата; 4) сортиментово и опитно лозя; 5) опитна винарска изба; 6) библиотека.

Както се вижда отъ казаното до тукъ, югославскитѣ енологически станции, по организацията си и по конкретната си програма, предписана имъ отъ специаленъ правилникъ, *сж истински научни институти въ служба на лозарската и винарска практика въ Югославия*. Това се твърди въ самия годишникъ.

Този първи годишникъ на енологическитѣ станции въ Югославия се отнася за работата на тия станции презъ 1935 год. Ще следватъ годишниците отъ 1936 год. нататъкъ, по сжщия редъ на редактиране, както първиятъ. Съ това издание, Югославското Министерство на земедѣлието идва да каже на свѣта, че не само полага основни и най-разнообразни грижи за лозарството, но е налучкало и най-подходящата и правилна организация на лозаро-винарското опитно дѣло въ страната си: създаване на достатъченъ брой обзаведени провинциални опитни станции, въ служба на самата практика по лозарство и виноарство.

Това автономизиране на лозаро-винарското опитно дѣло сигурно се дължи на факта, че въ самото Министерство на земедѣлието въ Бѣлградъ службата по лозарството, включително и овощарството, е обособена въ самостоятелно отдѣление, което се грижи за всестранното администриране на лозар. служби въ страната (опитно дѣло, пропаганда на знания и пр.). Впрочемъ, подобна организация на централно управление на лозарството има и въ другитѣ близки намъ лозарски страни: Ромъния, Италия, Франция и др. Само у насъ сме още въ епохата на енциклопедичността.

Безъ да сме привърженици на стопроцентовото подражаване, на ония, които иматъ склонностъ да правятъ това, бихме препоръчали, преди да прескочатъ Атлантическия океанъ, да видятъ какво става около насъ — въ приблизително еднакви на нашитѣ условия страни.

Ще се повърнемъ върху нѣкои оргинални, както организационни, така и научни работи на годишника.

2. Bulletin international du Vin № 115, година 10-а, декември 1937 год., месечно издание на Международната служба по винарство въ Парижъ, 164 стр.

Международната винарска служба въ Парижъ, която е една междудържавна институция, въ която членуватъ само лозарскитѣ държави, съобразно специална дипломатическа конвенция,

покрай най-разнообразната и полезна дейностъ за съгласуване усилията за подобрене на лозарскя поминъкъ, издава и специално месечно списание — Международенъ бюлетинъ на виното. Всѣки неговъ брой представлява добре подредена книга съ около 150—180 страници, съ най-разнообразенъ и цененъ материалъ, както за търговцитѣ и производителитѣ, така и за общественицитѣ, икономиститѣ и изследователитѣ.

Сдържа следнитѣ рубрики: 1) Статистика за производството, вноса, износа и консумацията на грозде, вино и тѣхнитѣ производни; производствена стойностъ и пр. 2) Закони, окръжни, упътвания по лозарство и винарство; 3) Митнически тарифи; 4) Лозарска и винарска техника и наука; 5) Защита и произхода на виното; 6) Информация; 7) Прегледъ на пресата; 8) Кчижнина.

Всѣка рубрика засѣга новоститѣ въ всички лозарски страни въ свѣта. Извадки отъ всѣки месеченъ бюлетинъ ще се правятъ за „Лозар. прегледъ“, подъ рубрика „Свѣтовенъ лозарски прегледъ“, начинающа отъ м. февруари т. г.

3. *Le vin de Porto*, издание на Института за виното „Порто“, стр. 26, гр. Порто — Португалия.

Съ законъ отъ 8. VII. 1936 год., допълненъ на 22. VIII. с. г., Португалия уреди специаленъ Институтъ за виното „Порто“ (Портвайнъ). Този институтъ има за задача да съгласува всички мѣроприятия, които целятъ да подобрятъ икономическото състояние на областта Дуро въ Португалия, иждето се произвежда прочутото вино „Порто“. Институтътъ е официално, но автономно учреждение, юридическа личностъ, съ седалище гр. Порто, пристанище на Атлантическия океанъ.

Поменатиятъ Институтъ е издалъ специална, художествено изработена книга подъ надсловъ „Виното Порто“ (*Vinho do Porto*), илюстрирана съ снимки на лозята, избитѣ въ долината на р. Дуро, както и една карта на областта Дуро.

Виното „Порто“, познато у насъ подъ названието „Портвайнъ“, е една отъ най прочутитѣ свѣтовни марки вина, за която нѣма криза. То се търси много на чуждитѣ пазари, особено въ Англия, Франция, Германия и др. Докато износътъ на това вино, презъ 1900 г. е възлизалъ на 27,530,000 литри; срѣдно за 1908—1913 г. — 26,750,000 литри; срѣдно за 1928—1933 г. — 42 450,000 литри, презъ 1934 год. Португалия е изнесла отъ това вино 37,170,000 литри. Въпрѣки голѣмото намаление на винената търговия въ свѣта, износътъ на виното „Порто“ отбѣлзва едно увеличение къмъ 35% отъ 1900 до 1934 год.

Отечеството на Портото е долината на р. Дуро, която прѣзва Португалия отъ Испанската граница до гр. Порто, на Атлантическия океанъ. Тази долина, по климатическитѣ особености, наподобява една пещъ. Високитѣ била на залесенитѣ планини отъ северъ и отъ югъ на долината Дуро спиратъ дъждоветѣ и вѣтроветѣ. Презъ тритѣ лѣтни месеци термометърътъ се качва ежедневно на 40°. Никакъвъ лѣхъ на вѣтъръ. Всячко е

неподвижно и поразено отъ горещина. Лозовата кръвъ ври въ гроздетъ, отъ което ще се добие прочутото Порто. Теренъ, съставенъ отъ шисти; почва сива, налистена, луспеста; богата на калий, бедна на азотъ и органически материи, бедна на варъ, чакълеста, неудобна за паразитната растителностъ.

На пролѣтъ, особено презъ м. май, въ долината върлуватъ бури, често придружени съ градушки. Рѣдко снѣгъ презъ зимата; чести слани презъ декември и януари, продължителни мъгли. Изворната вода е въ оскъдица, вследствие на което населението е прѣснато. Срѣдни годишни валежи 600 м. м.

Лозята сж засадени по баиритѣ, на тераси. Сортове мѣстни, голѣмъ брой. На телена конструкция.

Гроздоберѣтъ се извършва въ края на септември — началото на октомври. Лозаритѣ притежаватъ евтени надземни избя, съ ферм. сждове, издялани отъ гранитъ, правоъгълни. Мачкането на гроздето става съ крака. Всѣки гранитовъ сждъ има вмѣстимостъ отъ 10,000 до 15,500 литри.

Особеното въ винопроизводството на „Порто“ е спиртуването, т. е. прибавката на ракия въ връщата гроздова каша. Прибавя се ракия въ пропорция $\frac{1}{5}$ отъ общото количество произведено вино. Прибавката става въ различни моменти на състоянието на кашата, съобразно съ това дали се желае вино повече или по-малко сладко.

Никаква тайна нѣма въ винопроизводството тамъ. Природнитѣ условия и приспособенитѣ тамъ сортове опредѣлятъ качеството на виното.

Съ прибавянето на ракията, работата на лозаря е приключена. Добитиятъ продуктъ се купува отъ търговцитѣ на вино и се откарва, по рѣчно-плавателенъ пътъ чрезъ р. Дуро, или чрезъ желѣзница, въ гр. Порто, кждето, въ предградиято Vila nova de Gaia, се намиратъ събрани складовѣтъ на всички търговци на Портвайнъ. Тамъ виното прекарва до 8 години въ периодъ на старѣне, следъ което се пълни въ бутилки и се изнася, главно въ Англия.

Още отъ 1678 год. англичанитѣ сж оценили високитѣ качества на Портото и, чрезъ редовна и голѣма консумация на такова, сж поощрили производството му. Отъ тогава до 1932 г. историята на Портото бележи развитието на дветѣ тези за икономическото устройство — либералната и плановата, които сж въ непрестанна борба за надмощие. Днесъ последната е въ сила, олицетворена въ три организации: на лозаритѣ, на търговцитѣ и на държавата, чийто действия сж хармонично съчетани въ Института на виното Порто, за който говорихме по-горе.

Предградиято на гр. Порто — Vila nova de Gaia е мѣстото, кждето, подъ контрола на държ. органи, става приготвянето на виното Порто, чийто износъ е подчиненъ на много системенъ и строгъ контролъ, за да се избѣгнатъ имитациитѣ на това прочуто вино.

4. Le triomphe du Vin, par le D-r Ch. Fiessinger—L' Echo de Paris, 18 ноември 1937 г. Подъ това заглавие — „Взгър-

жестуването на виното“ — Докторъ Фисенже, членъ на френската академия на медицината печати статия въ мѣродавния Парижки ежедневникъ „Ехо де Пари“. На статията е дадено уводно мѣсто. Тукъ даваме извлечение отъ нея :

„Въ 1916 год. пиячитѣ на вода бѣха на мода. Точно тогава, въ академията на медицината започнахъ да хваля качества на виното. То повишава настроението, възстановява хранителното равновесие, подновява силитѣ, съкращава конвалесценцията (времето отъ оздравяването до пълното възстановяване на силитѣ, — 6. пр.), защищава отъ заразяване, прѣчи на калциевитѣ облагания въ организма, отсрочва края на живота“.

„Това предизвика хубавъ скандалъ. Трима академици взеха думата. Слушахъ ги съ насжрбенъ погледъ. Причиняватъ ми мъжа, имъ казахъ азъ, защото вие рискувате да умрете преди мене. Това, което не закѣсня. И тримата ни напуснаха отдавна“.

Следъ тази отколешна епоха, играта е спечелена. Лѣкаритѣ приятели на виното въ Франция образуваха дружество. Професоръ Портманъ, сенаторъ отъ Жирондъ, е сегашенъ неговъ председателъ. Почетното председателство бѣше повѣрено на благоговейния докторъ Генио, бившъ председателъ на Академията на медицината, който умре на възраст 102 години и 8 месеци, както и на пишущия тия редове, който се радва на добро здраве. Не че трѣбва да се прекалява! Половина бутилка на ядене, т. е. около 700 гр., за едно тѣло тежащо 70 кгр., съставлява една достатъчно висока сръдна доза“.

„По този въпросъ всички лѣкари сж почти единодушни. Д-ръ Ейло отъ Бордо, по случай конгреса въ Алжиръ (1937 г.), изпрати на 4000 лѣкари едно запитване : 89% сж се обявили за пиене на вино при ядене, 17% отъ тѣхъ го намиратъ за необходимо, а 68% — за полезно“.

„При откриването на павилиона на виното на Изложението, слушахме съ радостъ г. Бартъ, социалистически депутатъ отъ Еро. Въздържайки се отъ всѣкакъвъ политически намекъ, той отдаде честъ на антична Франция, която не се превземаше, и смѣташе за недостойно за френския духъ и куражъ да се изключва виното отъ менюто. Всички медицински трудове сж съгласни съ подобни изявления. Виното е най добрия регулаторъ на здравето и съставлява най-ефикасното сръдство за засилване. Въ плусъ, то е което опредѣля характера на една нация. Писалъ съмъ вече, че отличаващитѣ се качества на френската раса сж гравирани отъ двойно въздействие : на виното и на женитѣ. Може дори да се отиде по-далече и да се разгледа връзката между особеноститѣ на вината по области и темпераментитѣ на различнитѣ френски провинции“.

„Нека обобщимъ, че пиенето на вино е допринесло за развитието на чара и прелестъта на нашия националенъ духъ. Това, що се взема за лекостъ у французина не е, освенъ радостъта да се живѣе, предизвикана въ него отъ лекото раздраждане отъ виното“.

5. „Лозарски прегледъ“, кн. 9—10 (1937), кн. 1 и кн. 2 (1938). Последователно, въ изброенитѣ броеве, е помѣстенъ рапортажа на секретаря на Съюза, г. Из. Лѣвичавовъ, за лозарската екскурзия, уредена миналото лѣто, въ Франция.

Като правимъ сърдеченъ комплиментъ на автора на рапортажа за много сполучливото и интересно предаване на впечатленията отъ тази важна екскурзия, позволяваме си да вземемъ повода отъ писаното и да посочимъ нуждата отъ известни пояснения.

На стр. 26, кн. 1 (1938), авторътъ казва: „Отъ Тарасконъ се отклонихме за Монпелие, за да посетимъ единственото по рода си въ Франция лозарско училище“ (к н.).

Училището въ Монпелие не е лозарско, а земеделско. То е едно отъ четиритѣ земеделски учебни институти въ Франция (Парижъ, Гринйонъ, Ренъ и Монпелие), които създаватъ агрономическия кадъръ на тая страна за държавнитѣ служби и даватъ на завършилитѣ учената степенъ *инженеръ по земеделието* (инж.-агрономъ). Повечето отъ завършилитѣ Монпелийското училище французи агрономи се отдаватъ на скотовѣдството и на полевѣдството, а една малка частъ—на лозарството и овощарството. Специалността имъ, обаче, не се определя отъ самото училище, а отъ стажа и допълнителната подготовка въ специално уреденитѣ *sections d'application* (подготвителни отдѣли) при сжщитѣ учебни заведения и при опитнитѣ станции при тѣхъ, както и при самостоятелнитѣ опитни станции.

Изброенитѣ четири учебни заведения сж подведомствени на Министерството на земеделието, и работятъ по негова програма и подъ неговъ контролъ.

Въ втория пасажъ на сжщата страница авторътъ говори за добре уредена опитна станция при сжщото училище, съ всички отдѣли. Фактически, обаче, къмъ училището въ Монпелие има толкова опитни станции, колкото сж професорскитѣ катедри при него, а именно: по лозарство, по винарство и земеделска технология, по скотовѣдство, по земеделіе, по земеделска химия, по приложна ботаника и фитопатология и пр. Всички тѣзи станции си подпомагатъ взаимно.

Екскурзиянтитѣ вѣроятно сж посетили, само лозарската опитна станция. Затова именно, авторътъ, на стр. 66, кн. 2, казва, че опитната станция въ Конеглияно (Италия) била по-добре обзаведена отъ онази въ Монпелие, като е изпусналъ да вземе подъ съображение, че опитната станция въ Конеглияно е автономно учреждение, притежаващо всички отдѣли: лозарски, винарски, химически, фитопатологически и контроленъ, т. е. всичко централизирано въ едно здание, когато въ Монпелие имаме отдѣлни опитни станции по тѣсна специалностъ (лозарство, винарство, фитопатология, земед. химия и пр.), които се помѣщаватъ въ отдѣлни здания, по всѣка вѣроятностъ не всички посетени отъ екскурзиянтитѣ.

Явно е, че сравнението е неподходяще, тъй като имаме две различни форми на организация на опитното дѣло въ дветѣ по-

сетени мѣста — Монпелие (Франция) и Конеглиано (Италия). Другъ е въпросътъ коя организация е по-правилна.

6. „Лозарски прегледъ“, кн. 2, (1938). На стр. 67—69 е помѣстена резолюцията на винарскитѣ кооперации, взета въ заседанието имъ на 21 и 22 ноември 1937 година.

Точка 2 отъ исканията, предявени предъ Б. З. К. банка е въ явно противоречие съ решенията на Съвета по винарство (декември 1936 г.) и съ законопроекта за измѣнение и допълнение на Закона за вината, спиртнитѣ напитки и оцета, относно бждещия строежъ на кооперативни винарски изби.

Като се знае, че почти едни и сжщя сж били действащитѣ лица и на Съвета и на Конференцията, и че последната е съ по-късна дата, явно е необяснимото противоречие.

Ат. Бойчиновъ

Мѣрки за подобрене ценитѣ на вината въ Франция.

Въ последнитѣ години, общо взето, ценитѣ на вината бѣха силно понижени и лозарството на Франция бѣ изпаднало въ тежка криза. Ето защо, за да се подпомогнатъ лозаритѣ и подобрятъ ценитѣ на вината, държавата предприе редица законодателни мѣрки. Нѣкои отъ тѣзи мѣрки се състоятъ въ следното:

1. Въведе се блокажа, което значи, че всѣки производител, който е получилъ повече отъ 10,000 литра вино, има право и може да продава $66\frac{1}{2}\%$ отъ общото количество, а $33\frac{1}{2}\%$ остава блокирано и въ запасъ на общия националенъ виненъ шокъ.

2. Съ закона отъ 7 юлий 1937 год. лозаритѣ въ Франция сж задължени да дестилиратъ една частъ отъ своята винена реколта. Щомъ като общото производство на вино за Франция и Алжиръ надмине 78 милиона хектолитри, то излишека надъ него ще бжде дестилиранъ и изплзуванъ подъ формата на виненъ спиртъ. Всички лозари, които сж произвели надъ 40,000 литри вино сж заставени задължително да дестилиратъ една частъ отъ своята винена реколта.

За да се насърди качествено производството на виното и да се намали производството на слаби и посрѣдствени вина, закона задължава районитѣ, гдето се произвеждатъ вина надъ $10\frac{1}{2}\%$ алкохолъ, да представятъ по 1'05 литра алкохолъ на хектолитъръ вино; за райони отъ $8\cdot5\frac{1}{2}\%$ до $10\frac{1}{2}\%$ представятъ по 0'82 литри алкохолъ за хектолитъръ произведено вино; по 0'65 литри алкохолъ за хектолитъръ произведено вино въ лозарски райони съ вина по-слаби отъ $8\cdot5\frac{1}{2}\%$ алкохолъ. Всички вина по-слаби отъ $7\cdot5\frac{1}{2}\%$ се дестилиратъ изцѣло.

3. Независимо отъ всичко тоза, въ текущата година, за да се разсрочатъ продажбитѣ, да се урегулира винения пазаръ и се подобрятъ ценитѣ на вината, всѣки производител, който има

надъ 10,000 литри вино, може да продава само една десета часть на месець отъ своето общо не блокирано производство.

Всички, обаче, блокирани вина отъ минали реколти иматъ право на свободна продажба, предъ вината отъ последната винена реколта.

Отъ всичко това е лесно да разберемъ, какви голъми усилия полага държавата въ Франция, за да може да улесни лозаритъ и закрепи дребния лозарски поминъкъ.

Важно е да отбележимъ, че лозарскитъ кооперации, които обединяватъ и главно преработватъ вината на дребнитъ лозари, не сж подчинени на разсрочването на продажбитъ. Това точно увеличава много търсенето и продажбата на кооперативнитъ вина. Разсрочването на продажбитъ, макаръ че урегулирва винения пазаръ, значително затруднява винарската търговия.

Развитие на лозаро-винарскитъ кооперации въ Франция

Първитъ лозарски кооперации въ Южна Франция сж основани въ 1910 год. Истинското тѣхно развитие, обаче, се засили едва следъ голъмата война. Въ 1929 год. въ Южна Франция има всичко 153 кооперативни изби съ 18,000 членове и преработватъ общо 165 милиона литри вино. Презъ изтеклата 1936 год. кооперативнитъ изби сж достигнали общото число 935 и преработватъ близо 30% отъ общото винено производство на Южна Франция.

Това правилно и прогресивно развитие на лозарскитъ кооперации въ Южна Франция се дължи на тѣхното умѣло държавно ръководство и кредитиране. За близо 10—12 години кооперативнитъ изби въ Южна Франция се увеличиха близо 4 пжти по брой и 6 пжти по количество на произведеното вино. Благодарение на тази голъма мръжа отъ кооперативни изби, които сж организирани въ единъ общъ Съюзъ на винарскитъ кооперации, дребния лозаръ на Южна Франция можѣ организирано и спокойно да преживѣе тежката винарска криза, която настъпи въ 1930 год. и която макаръ отслабена, продължава и до днесъ.

За да се облекчи винения пазаръ и се подобрятъ ценитъ на вината, Алкохолната режия въ Франция е опредѣлила да закупи презъ стопанската 1937—38 година 32 милиона литри виненъ спиртъ по следнитъ цени:

100%	спиртъ	—	785	франка	за	хектолитъръ
94	„	„	775	„	„	„
90	„	„	770	„	„	„
87	„	„	765	„	„	„
70	„	„	755	„	„	„

Този спиртъ ще произхожда само отъ изварени вина, свободни отъ блокиране. Това показва, че ще бждатъ изварени повече отъ 350 милиона литри вина, т. е. близо 3 пжти повече отколкото представлява цѣлата наша реколта на вино. Вината, които се взематъ за изваряване се заплащатъ на производителя по една минимална цена отъ 1'80 до 2'20 лева за лятъръ.

СЪЮЗНИ И КООПЕРАТИВНИ.

ОТЧЕТЪ

на Управителни съветъ на Българския лозарски съюзъ
за дейността му презъ 1937 година.

Др. делегати,

Съгласно чл. чл. 15 и 17 отъ устава и въ изпълнение повелението на чл. 29, Управителниятъ съветъ свиква настоящия конгресъ да даде отчетъ за дейността си презъ изтеклата 1936 год. а да предостави отчета и дейността си на Вашата обективна и безпристрастна преценка и критика.

Др. делегати,

И последната изминала стопанска година не донесе нищо радостно за родното лозарство. И тя, както нейната посестрица 1936 г. бѣ една отъ многото тежки години, съпроводена съ болести, неприятели и редица природни стихии, кои повече, кои по-малко все носещи вреда на лозарството.

Още не стихнали болкитѣ отъ миналата година, още не закрепнало лозарското стопанство отъ пораженията, нанесени презъ 1936 г. следващата 1937 г. дойде сжщо така да нанесе нови и страшни поражения, като въ нѣкои лозарски райони ще остави да се чувствуватъ последици редица години.

Управителниятъ съветъ, съзнавайки тежката отговорностъ, която носи, поемайки защитата интереситѣ на родното лозарство, е билъ винаги на поста си, стремейки се да допринесе колкото се може повече за неговата защита.

Въ изпълнение поетитѣ задължения и възложената му задача да се стреми да изпълни колкото се може повече отъ исканията, легнали въ конгресната резолюция на седемнадесети редовенъ конгресъ и да бжде вѣренъ стражъ надъ интереситѣ на лозаритѣ, управителниятъ съветъ винаги се е стремилъ да не изпуска случаетѣ и да прави своитѣ настойчиви искания предъ отговорнитѣ фактори за тѣхното удовлетворение.

Като резултатъ на упоритата дейностъ отъ страна на управителния съветъ, проведена при крайно неблагоприятни условия, ние можемъ да се похвалимъ, макаръ и съ не толкова много голѣми постижения.

Така напримѣръ отъ предявенитѣ въ миналогодишната резолюция искания имаме постигнато следното:

По отношение искането на Съюза, легнало въ миналогодишната резолюция и това на много лозарски дружества и селища да се ограничи засаждането на лозя отъ лица, чийто главенъ поминъкъ не е земедѣлие, както и да се препоръча едно въздържане въ десертното лозарство, Министерството на земедѣлието изработи единъ първоначаленъ проектъ за измѣнения и допълнение на сжществуящия законъ-наредба за ограничаване засажданията, който законопроектъ бѣ отпечатанъ отъ съюза-

та управа и изпратенъ на лозарскитѣ дружества и кооперации за проучване и мнение. Такива се получиха въ Съюза и управителния съветъ следъ като ги разгледа даде до Министерството на земедѣлието своитѣ препорѣжки по него. Имаме всички основания да вѣрваме, че Министерството на земедѣлието, което сжщо така има Вашитѣ резолюции и нашето мнение, ще измѣни и допълни законопроекта и ще го нагоди съобразно нуждитѣ на лозарството, условията и възможноститѣ за неговото развитие.

По отношение исканието да се устроятъ конференции за уеднаквяване методитѣ за контролъ на гроздето, предназначено за износъ, бѣ свикана една такава въ Кричимския районъ. Крайно време, може би е вече да се поиска отъ Експортния институтъ и Министерството на земедѣлието да се изработятъ норми, на които да отговарятъ гроздата, предназначени за износъ. По този начинъ ще създадемъ качествено шандартизирана стока за износъ и ще спасимъ отъ увлѣчение въ засаждане на десертни грозда и разорение ония мѣста и райони, продукта на които поради своитѣ естествено исторични условия не ще може да отговаря на даденитѣ норми и ще се създаде една обективна мѣрка за провеждане на контрола, та да се избегнатъ спороветѣ между производителите, контрола и износители.

По отношение строежа на бждащитѣ винарски изби възприе се искането, щото тѣ да бждатъ строени по типа и начина изработенъ отъ Висшия винарски съветъ, като се даватъ редица привилегии на голѣмитѣ кооперативни и частни предприятия. За целта има изработенъ законопроектъ, по силата на който се урежда тази материя и който законопроектъ, можемъ да се надѣваме, скоро ще стане законъ.

По отношение искането да се взематъ мѣрки за навременното организиране борба съ болести и неприятели по лозята отъ страна на Съюза се отпечати една брошура, написана на лекъ и достъпенъ езикъ, извънредно ценна по съдържание, което се изпрати на нѣкои дружества и кооперативи за пласиране между лозаритѣ. Ще трѣбва да си признаемъ, че интереса къмъ пласамента на тая брошура бѣ извънредно слабъ и много лозарски дружества я повърнаха, а други и до днесъ не сж я отчели. Дължимъ сжщевременно да изкажемъ голѣмата си благодарностъ на винарскитѣ кооперативи, които до едни се отзовъха на молбата на управата на Съюза и пласираха изпратената имъ брошура.

Отъ страна на Министерството на земедѣлието за сжщата цель се въведе предупредителна служба, която бѣ пробна за дветѣ области — Плъвенска и Пловдивска и въ зависимостъ отъ резултатитѣ и успѣхитѣ ще се разреши или не за цѣла България. Въ това направление се правятъ усилия, които сигурно ще се увѣнчаятъ съ успѣхъ.

Въпроса съ искането да се облекчатъ затрудненитѣ винарски кооперативи е на пътъ да се разшири, защото Б. З. К. Банка възприе това наше искане и се надѣваме, че въ скоровреме то ще се уреди.

Много отъ исканията ни предъ Министра на финанситѣ сжщо така намѣриха своето удовлетворение, така напр.

Искането да се продължи срока за изваряване на джибратъ и винената калъ бѣ на нѣколко пжти продълженъ.

Искането да се освободи отъ допълнителенъ акцизъ оцета на производителя-лозаръ се удовлетворява съ законопроекта за вината, спиртнитѣ напитки и оцета.

Искането за безмитни бутилки сжщо е легнало въ законопроекта на вината и тамъ се урежда тази материя.

Искането да се разреши на лозаро-винарскитѣ кооперации да раздаватъ на своитѣ членове вино за домашна консумация безъ акцизъ, както на частнитѣ лозаро-производители сжщо се разреши въ полза на кооперативитѣ. Тѣхното искане да бждатъ освободени отъ данѣкъ върху оборота още не е удовлетворено, но ние се надѣваме, че ще можемъ да убедимъ Министерството на финанситѣ въ тѣхната права кауза и ще могатъ да бждатъ удовлетворени.

Искането ни да се извари неизнесеното десертно грозде, като каша отъ която се вари ракия, се разреши отъ Министерството на финанситѣ.

Искането ни за свободенъ вносъ на безмитната тель презъ изтеклата година не бѣ напълно удовлетворено. Начина на разрешението бѣ такъвъ, че той фактически ползваше само любителитѣ лозаря, но не и онѣзи, чийто главенъ поминѣкъ е лозарството. Освенъ това разрешеното количество безмитната тель не бѣ достатъчно, та се наложи вноса и на митна такава, нѣщо, което донесе грамадни загуби на Кооперативната централа на лозаритѣ.

Тукъ му е мѣстото да изкажемъ нашия миренъ протестъ за това несправедливо разрешение на въпроса и да настоямъ, щото Г-нъ Министра на финанситѣ да разреши безъ уговорки вноса на безмитна тель за удовлетворение нуждитѣ на родното лозарство.

Тукъ му е мѣстото да отбележимъ сжщо голѣмата и тежка борба, която изнесе ржководството на Съюза противъ пускането на меласовия спиртъ толкозъ много желанъ отъ питиепродавцитѣ. Борбата ни бѣ неравна, защото лозарскитѣ дружества и кооперативи не ни подкрепиха достатъчно. Управителниятъ съветъ трѣбваше съ цената на горчиви обиди, по този толкозъ важенъ за лозарството въпросъ, да спечели победата. Вие знаете, Г-да делегати, какъ да се отрази пускането на този спиртъ на пазаря въ предвечерието на гроздобера. Неминуемо бѣше спадането на цената на гроздето и ракиитѣ до крайния минимумъ. И понеже и тази година, може би, ще ни се сервира пакъ настоятелното и „аргументираното“ (казано въ кавички) искане на господа питиепродавцитѣ за „гледа“ отъ спиртъ, то конгреса ще трѣбва да прецени въпроса добре и да каже своята дума. Нашитѣ разбирания сж били и сж, че заради интереситѣ на група питиепродавци, чийто девизъ е повече печалба, не бива и не могатъ да се жертвуватъ интереситѣ на стотицитѣ хиля-

ди лозарски семейства, които съ своя черенъ трудъ и потъ оросяватъ родната земя. Пускането въ консумация на фабричния спиртъ ще нанесе страшенъ ударъ на лозарството у насъ.

Известно Ви е, че презъ 1936 год. м. декемврий бѣ увеличенъ акциза на виното отъ 20 до 60 ст., като сщъ временно бѣ намаленъ този на бирата съ 250 лв. на литъръ. Отъ страна на Съюза ни се правеха най-енергични постъпки за отмѣчение на тази явна несправедливостъ. Като резултатъ на тия протести постигнахме презъ 1936 год. намаление акциза на виното, но за износъ не се увеличи акциза на бирата. Въ резултатъ на което имаме едно 100% тово увеличение консумацията на бирата — нѣщо, което се отразява извънредно зле върху консумацията на виното.

Освенъ товз бирената индустрия има и тази привилегия, че се ползува и съ намалено вносно мито за бутилкитѣ, а се тъкми да се отпусне и безакцизна арпа за приготвянето на бира. Всичко това се отразява извънредно зле върху правилния развой на лозарството и винарството у насъ за смѣтка и въ полза на пивоварството. Отъ страна на съюзното рководство се правиха постъпки презъ настоящата година за отнемане тия привилегии на бирената индустрия, но не дадоха резултатъ.

Исканията ни предъ Министра на търговията и Експортния институтъ, щото и Българския лозарски съюзъ да има свой представителъ въ съвета на Експортния институтъ, да участвува въ заседанията и да може да изказва мненията си въ защита интереситѣ на лозаритѣ, защото днешния съставъ на съвета на Експортния институтъ е такъвъ, че той съ право може да се нарече институтъ на експортъритѣ но не и държавенъ институтъ кждето еднакво, както производителя, така и експортѣра да уреждатъ правилния износъ, да поддържатъ равновесието между производството и пласиментъ и градятъ благоденствието на стопанска България, не бѣ удовлетворено. Въ този институтъ производителя нѣма достъпъ, защото ималъ свой защитникъ въ Експортния съветъ въ лицето на Министерството на земедѣлието, тогава, когато г. г. експортъритѣ, въпрѣки участието на Министерството на търговията иматъ своитѣ представители и то по нѣколко отъ всѣки браншъ.

Искането ни сщцо така да се дава предимство на кооперативитѣ износителки да бждатъ освободени отъ задължението имъ да членуватъ въ сдружението на експортѣритѣ, защото тѣхнитѣ интереси сж противоречиви съ тия на експортѣритѣ, не бѣ, за голѣмо наше съжаление, удовлетворено и ние трѣбаа и тази година да настоемъ, щото при разпредѣление на контингентитѣ за износъ, ако и за напредъ ще има такива, да се даде свобода на производителитѣ да си изнасятъ гроздето чрезъ кооперативитѣ на кооперативни начала (за смѣтка и рискъ на производителя), защото неоправдано въ случая е еднакво да се третиратъ производители, търсящи прехрана и търговци износители, търсящи печалби.

Тукъ му е мѣстото да направимъ нашата констатация какво цѣлата износна кампания се проведе подъ знака на постоянни смущения и несигурностъ. На първо време твърде зле се отрази „вагонната криза“, настъпила въ първата половина на м. септемврий. Начина на раздаване на вагонитѣ бѣ такъвъ, че се стигна до нежелателни инциденти, какъвто бѣ случая на гара Кричимъ, който предизвика идването въ София на една делегация отъ 100 души лозари.

Едва бѣ преодоляна вагонната криза, настъпи така нареченото „задрѣстване на пазаря“. Ценитѣ спаднаха катастрофално, а Германия даже отказа за известно време да внася грозде, Износа спре; хубави зрѣли грозда, най хубавата партида отъ реколтата чакаше по лозята или маимпулационнитѣ пунктове. Следъ тази беда, дойде и по-голямата. Въ края на септемврий и началото на октомврий почнаха проливни дъждове, гроздата се развалиха масово отъ сивото гниене и ние бѣхме свидетели какъ хубавия златенъ плодъ, резултатъ на едногодишенъ трудъ, изгни и се провали.

Съюзътъ ни презъ всичкото това време бѣ безпомощенъ да направи нѣщо, защото бѣ смѣтнатъ за излишенъ и не допуснатъ въ съвета, въпрѣки многократнитѣ му молби и настоявания. За износа презъ 1937 год. ще имате възможностъ да чуете по-подробно и да се изкажете по него отъ доклада на г. Бързаковъ, който ще се чете предъ Васъ.

Тия и редица още наши искания, легнали още въ миналогодишнитѣ ни конгресни резолюции, не бѣха удовлетворени не по вина, разбръ се, на управителния съветъ. Вашъ и нашъ дългъ е, обаче, всячко онова, което не е удовлетворено и го намираме за необходимо нужно за правилния развой на лозарството и винарството у насъ, да действуваме енергично до пълното ни удовлетворение.

Въ изпълнение на същата конгресна резолюция, управителиятъ съветъ уреди една екскурзия до Парижъ, съ посещение на Северна и Южна Франция, където можеха да се видятъ пространни лозови посѣждения и тѣхната механизизирана обработка, голѣмитѣ изби-тунели за приготвление на шампанско вино и голѣмитѣ надземни изби за приготвление на народното вино.

Посети се също Конеглияно въ Италия, където е добре обзаведената лозарска и винарска опитна станция и опитно лозарско поле. Посети се също и Югославия, въ Смедерево, съ посещение на Смедеревската винарска изба, където приготвяватъ прочутото смедеревско вино. Екскурзията трая всичко 21 дена съ участието на 51 човѣка.

Екскурзиянтитѣ имаха възможността да видятъ нѣкои отъ новоститѣ въ лозарството и винарството. За новитѣ постижения въ лозарството и винарството ще чуете по-подробно въ доклада на г. проф. Недѣлчевъ.

Наредъ съ главната ни грижа да се стремимъ да реализираме колкото се може повече отъ исканията, легнали въ кои-

гресната резолюция, ръководството на Съюза е било винаги най-отзивчиво къмъ справедливитѣ и разумни искания на отдѣлнитѣ лозарски дружества или лозаро-винарски кооперативи, както и къмъ всичко онова, което е засегало или интересува родното лозарство, което е полагало най-голѣми грижи за тѣхното справедливо удовлетворение.

Организационни.

Въ организационно отношение управителния съветъ смѣло може да се похвали, че е постигналъ чувствителни успѣхи. Отъ 1 януарий 1937 год. до 1 януарий 1938 г. имаше основани и приети за членове на Съюза нови 57 организации. Днесъ можемъ да се поздравимъ съ повече отъ 200 организации, членувачи въ Съюза. Това сж повече отъ двеста гнѣзда, където идеята за организиране на козаритѣ въ името на професионална защита и промишление за стопански подемъ е проникнала и буди съзнанието на лозаря. Разбира се, че има още много да се се желае въ това отношение за лозарска България.

Финансии.

По въпроса за финансовото положение на Съюза ще трѣбва съ прискърбие да констатираме, че българския лозаръ още не може да привикне да плаща данъка къмъ организацията си, а всеизвестно е, че издрѣжката на Съюза е изключително отъ членския вносъ.

Ще трѣбва да признаемъ още, че ръководството на Съюза е изживѣло страшно безпаричие и се е виждало въ невъзможностъ да свърже двата края и то въ моменти, когато организацията е имала най-голѣма нужда отъ срѣдства, да води и отстоява тежки борби за защита интереситѣ на цѣлокупното лозарство.

Миналогодишниятъ конгресъ взема решение, щото отчетанията да ставатъ не по време на конгреса, а непосредствено следъ гроздобера. Въпрѣки това, обаче, съ изключение на нѣколко дружества, останалитѣ бѣха глухи къмъ молбитѣ на съюзното ръководство и то бѣ изоставено въ най критични моменти безъ срѣдства.

Съюзното ръководство, преценявайки нѣщата добре, чувствуваша грамадна нужда отъ издаване на единъ вестникъ, който да бжде седмичникъ, въ защита интереситѣ на лозаритѣ. Тази нужда се почувствува особено силно по време борбата ни противъ меласовия спиртъ. Издаването на такъвъ вестникъ, обаче, ще бжде съпроводено съ маса срѣдства.

Допитването, което направихме до лозарскитѣ дружества и кооперации е въ полза на издаването на вестника. Преди, обаче, да почне издаването ще трѣбва да се гарантиратъ срѣдства, а това може да направи конгреса.

Бюджетнитѣ приходи и разходи за миналата 1937 бюджетна година възлизатъ не 100.576 лева, или по малко съ 87,924 лв. отъ предвиденото въ бюджета. Гдавното перо, което е реали-

зирано въ по малко отъ предвиденото, това е членския вносъ, отъ което перо бѣ предвидено да постъпи 110 000 лева, а постъпиха само 54,339 лева, или въ по малко 55,601 лева. Това се дължи на неотчитането на време, а само въ конгреса и сумата се минава въ приходъ на следующата бюджетна година. Ясно е, обаче, че презъ изтеклата 1937 година имаме постъпило, като членски вносъ повече съ 22,736 лв., отколкото презъ 1936 год. Второ голѣмо перо, отъ което се реализира чувствително малко, това е помощта отъ Кооперативната централа на лозаритѣ въ България съ 20,000 левъ. Предвидено бѣше да се даде помощъ 40,000 лв., колкото бѣше предвидено и въ бюджета, обаче, Б З К. Банка при утвърждаване на този бюджетъ намали сумата на 20 000 лева.

Въ разходния бюджетъ параграфъ 10 — организационни имаме едно превишение съ 3343 лв., което се дължи на отпечатването брошурата за „Борба съ болеститѣ и неприятелитѣ по лозята“, отъ пласимента на която фактически имаме печалба, а има и още непласирани книжки, следъ пласирането на които ще се увеличи печалбата. Горното превишение следва да се одобри отъ конгреса.

По параграфъ „заплати“ въ бюджета е показано, че е изразходвано въ по-малко 16,000 лева. Това се дължи на неизплатената заплата на секретаря за 4 месеца, която сума е вписана въ пасива на баланса за 1937 год. и следва да се гласува като дългъ отъ бюджета за 1937 год. въ бюджета за 1938 год.

Правейки ви достояние отчета за дейността на управителния съветъ презъ 1937 година, бюджетното упражнение и баланса, ние ги предоставяме на вашата обективна преценка и ценнитѣ Ви директиви за бждаща насока на бждащия управителенъ съветъ.

София, 31 декември 1937 година.

Отъ Управителния съветъ.

По законопроекта за измѣнение закона за ограничение засаждането нови лозя,

Управителния съветъ на Б Л С въ заседанието си на 23 I т. г. въ което за по-пълно освѣтление на законопроекта, се повика инспектора при Министерството на земедѣлието г. Ат. Бойчиновъ, който е участвувалъ и въ изработката на самия законопроектъ и препоръчва да се измѣни така :

Чл. 1. — Забранява се засаждането на нови лозя отъ каквито и да-сж сортове, съ изключение само въ абсолютно лозарски мѣстности съ квалитетни лозарски райони отъ опрѣделенитѣ за района сортове.

Квалитетнитѣ райони и абсолютно лозарскитѣ мѣстности опредѣлятъ отъ комисии отъ компетентни лица, назначени отъ Министерството на земедѣлието, съ представители на Лозарския съюзъ.

Чл. 2 се премахва.

Чл. 3 — Разрешава се напояването на лозята до 15 августъ. Следъ тази дата може само съ писмено разрешение на агрономическата властъ.

Чл. 6 — Получава следната редакция: Максималния размъръ на възобновяването на стари лозя (винени и десертни заедно), за домакинствъ, чието главно занятие не е земедѣлие, може да стане въ размъръ до 10 декара.

Чл. 8 — Получава редакцията: Преприсаждането на съществуващите лози и матъчници се допуца само следъ получаване разрешение отъ агрономическата властъ и съ сортове, опредѣлени отъ правилника на района.

По законопроекта за вината. Следъ прочитането му, реши се, да се помоли Министерството на земедѣлието да нанесе следните поправки и допълнения:

Въ чл. 3 — Следъ думата и да продаватъ да се допълни „добре съхраняванъ“ гроздовъ сскъ . . .

Чл. 74 да остане така: Фонда подобрене винопроизводството и насърдчение износа на вината се управлява отъ комитетъ въ съставъ: Представители Министерството на земедѣлието, на Б. З. К. Банка и на Бѣлг. лозарски съюзъ — учреденъ съ заповѣдъ на Министерството на земедѣлието. Срѣдствата на фонда се централизиратъ въ Б. З. К. Банка и оставатъ на разположение на Министерството на земедѣлието и д. имоти.

Чл. 75 да остане: Всички разхода по фонда се извършватъ по предложение на комитета и съобразно закона за бюджета, отчетността и предприятията. Изтеглянето на суми отъ фонда става съ чекове отъ Б. З. К. Банка, подписани отъ Министерството на земедѣлието или опълномощено отъ него лице.

Чл. 7д — Въмѣсто „Министерството на земедѣлието и д. имоти“ да остане „Комитета на фонда“.

Чл. 77 — (последна алинея). Следъ думата „земя“ да следва „само по решение на общ. съветъ, безъ да се спазватъ каквито и да бяло други формалности и безъ да се иска одобрение на по-горни инстанции.

Чл. 79 — буква *a* да остане: „чийто уставъ е одобренъ отъ Министерството на земедѣлието, въ съгласие съ закона за Кооп. сдружения и Б. З. К. Банка.

Чл. 81 — Да приеме следния текстъ: „Задължаватъ се всички кооперативни и частни фирми, които иматъ винарски изби съ капацитетъ най-малко 500.000 литри вино въ нормални реколти, да държатъ като технически ръководител на избата, подготвенъ специалистъ винарь, съ висше или срѣдно образование и достатъчна практика (най-малко 2 години съ произведени гроздобери) въ частни или кооперативни изби.

Чл. 82 — Да приеме текста, както следва: „Внасяните отъ чужбина буталки за производство на бутилково вино, се освобождаватъ отъ всички държ. и общински мита, такси и берии“.

Чл. 86 — Въмѣсто „единъ лозарски районъ“ да остане „въ землището на даденъ населенъ пунктъ“.

БЪЛГАРСКИ
ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ
№ 524
1. XII. 1937 година.
СОФИЯ

До Господина
МИНИСТРА НА ФИНАНСИТЪ
(отдѣление прѣки данъци)
ТУКЪ.

ИЗЛОЖЕНИЕ

отъ Българския Лозарски съюзъ — София.

Господине Министре,

Лозарството у насъ за разлика отъ всички други лозарски страни е въ ржцетѣ на дребнитѣ лозарски стопанства съ притежание въ голѣмото си мнозинство до 5 декара, въ по-малка частъ до 10 декара и само една незначителна частъ въ повече отъ 20 декара.

Всичко това прави винопроизводството у насъ да е поставено на съвършено лоши начала и милиони литри вино ежегодно да се разпилява като развалено и нѣмащо условия да се съхранява, съ това лозаря-производителъ, респективно народното стопанство губятъ ежегодно десетки милиона лева и лозарското съсловие, въпрѣки интензивния си и неуморенъ трудъ отива отъ обедняване къмъ по-голѣмо обедняване.

Висшиятъ винарски съветъ, заседаващъ презъ декемврий 1936 год., състоящъ се отъ представители на Министерството на Земедѣлието, Финансиятѣ и Търговията, представители на Б. З. К. Банка, Б. Н. Банка, Бълг. Лозарски Съюзъ, Питиепродавския Съюзъ, отдѣлни обществени деятели компетентни по този въпросъ, въ нѣколкодневнитѣ си заседания, кждето се обмисля всестранно въпроса за винопроизводството у насъ, препоръча на българското правителство въ неговата стопанска политика по отношение винопроизводството да възприеме като единствена форма, която може да спаси загиващето винопроизводство, кооперативното винопроизводство. Предвидъ на това, обаче, че българскитѣ лозари сж бедни собственици, то за реализирането на горния планъ кооперативитѣ да бждатъ *подпомогнати морално и материално отъ държавата.*

Б. З. К. Банка върна на своитѣ традиции да служи и подпомага земледѣлца стопанинъ и тукъ на лозаря подсказва какво неговото спасение ще поиде въ кооперативното винопроизводство, кждето могатъ да бждатъ обединени всички дребни стопани, подпомогнати съ кредити отъ Б. З. К. Банка да могатъ пригответи съ минимални производствени разходи ползващи се отъ придобивкитѣ на винарската наука и техника — типови, щандартизирани вина, годни да издържатъ транспорти и горещини и да могатъ излѣзе на свѣтовния пазаръ.

Наредъ съ създаденитѣ и изгреденитѣ съ собствени срѣдства винарски кооперативи, които сж въ извънредно затруднено материално положение и за нѣкоя отъ които се наложи да се създаде миналата 1936 година специаленъ законъ за тѣхното облекчаване, Б. З. К. Банка въ своята стопанска политика въз-

прие и строежа на собствени винарски изби, каквито имаме построени 9, които изби се предаватъ за използване съ минималенъ наемъ на новоосновани винарски кооперативи, които сж още извънредно слаби, немощни и нуждаючи се отъ редица подпомагания.

Всичко това доказва, какво кооперативното винопроизводство у насъ е въ началото на своето развитие, изживява своя организационенъ животъ и че едва може да понася каквито и да било тяжести, като се нуждае отъ своето стабилизиране отъ редица грижи и подкрепа.

При старата система на данъчно облагане, лозаро-винарскитъ кооперативи, наредъ съ всички други кооперации не плащаха данъкъ доходъ, когато не реализираха печалби.

Лозаро-винарската кооперация, която обединява дребния лозаръ-производителъ и работи за негова смѣтка и рискъ не реализира печалби и поради тази именно причина не плащаше данъкъ.

При новата система на облагане, обаче, лозаро-винарската кооперация безъ да се вземе подъ съображение нейния съставъ, целъ и задача е изключена отъ привилегиитъ, които дава наредба-законъ за данъкъ върху приходитъ (чл. 2 п. 5 и 6).

Съ това е извършено единъ актъ на голъма несправедливостъ, по отношение на тѣхъ, защото частния лозаръ, притежаващъ стотици декари лозя, разполагащъ съ много капиталъ, обзавелъ собствена изба и другъ инвентаръ е освободенъ отъ задължението да плаща данъкъ доходъ като лозаръ-производителъ, а дребния лозаръ, притежаващъ едва 1—10 декара, обединенъ въ винарската кооперация, едва изхранващъ многочисленото си семейство, е принуденъ да плаща свръхъ данъци.

Въ сщия членъ 2 п. 5 на Наредба-закона за данъкъ дохода сж включени скотовъднитъ, млѣкарскитъ и горовладелскитъ кооперативни сдружения, когато преработватъ производството на тѣхнитъ членове, а изключва лозаро-винарскитъ кооперативи, когато тѣхното положение е идентично съ това на гореказанитъ кооперативи.

Мотивитъ на Почитаемото Министерство да не включи лозаро-винарскитъ кооперативи въ чл. 2 п. 5 сж: 1) Че лозята не сж собственостъ на винарската кооперация, а на отдѣлнитъ членове (писмо № 9606 отъ 20 май 1936 година) и 2) Че това положение е още отъ 1935 год. Тия мотиви не сж основателни по следнитъ съображения: 1) Действително лозята при лозаро-винарскитъ кооперации не сж собственостъ на кооперативата, така както стадото овце и чардата крави не сж собственостъ на млѣкарската кооперация.

Членоветъ на лозаро-винарскитъ кооперативи сж готови да прехвърлятъ лозята си на лозаро-винарската кооперация, но това не бива да става отъ държавнически и стопански съображения, така както бѣ случая съ лозаритъ отъ с. Комарево, (Карнобатско), кждето всички членове на кооперативата, на едно общо събрание решили да прехвърлятъ лозята си на коопера-

тивата, обаче, представителитѣ на държавната властъ преценявайки положението и давайки си смѣтка за отговорността, които носятъ отъ този родъ събития се противиха и не позволяха да стане.

2) По стария законъ за данъка върху приходитѣ имаме привилегия, защото лозаро-винарската кооперация плащаше данъкъ, когато печели, а понеже нейното естество е таково, че не печели, то тя и не плащаше, съ тази привилегия не се ползуваха акционернитѣ и др. дружества.

Облагитѣ, които ще се даватъ на лозаро-винарскитѣ кооперативи съ причислението имъ къмъ чл. 2 п. 5 и 6 отъ Наредба-закона за данъка върху приходитѣ се компенсиратъ многократно съ голѣмитѣ заслуги, които иматъ същитѣ кооперации спрѣмо фиска и народното стопанство. Докато съ редица облекчителни закони се опростиха стотици милиони лева като данъци, акцизи и глоби на хиляди граждани, докато и днесъ сж стотици милионнитѣ вземаня на недобори отъ акцизи и др., лозаро-винарската кооперация е била винаги най-изправния данъкоплатецъ и не се е ползувала отъ облагитѣ на облекчителнитѣ закони, защото не е имала какво да облекчава—винаги е бивала изправна.

Освенъ това по-голѣмата частъ, ако не всичката сума, която ще получатъ кооперативитѣ съ освобождаването имъ отъ плащане данъкъ ще влѣзе пакъ въ държавата посрѣдствомъ косвенитѣ данъци за соль, газъ, оризъ и др. Това ще направи лозаря-производителъ повече консумативоспособенъ и семейството му по-здроаво и жизнеработно. Лозаро-винарскитѣ кооперации, като кооперативи се различаватъ отъ другитѣ, тѣ не следватъ печалби за кооперацията, а търсятъ по-снисна цена за отдѣлния лозаръ-вложителъ, чието положение е така влошено.

Освенъ горното, лозаро-винарскитѣ кооперации улесняватъ събирането, както на държавнитѣ, така и на общинскитѣ данъци. Тѣ сж въ услуга и помощна фиска.

Следъ всичко гореизложено, г-не Министре, ние се осмѣляваме да Ви помолимъ да коригирате сторената веднѣжъ грѣшка, защото ако включването на другитѣ производителни кооперативи въ чл. 2 п. 5 и 6 е плодъ на държавна политика за поощрение на нѣкои отрасли на нашето стопанство, то съ не по-малко право и българския лозаръ, който посрѣдствомъ лозарството дава прехрана на $\frac{1}{6}$ отъ българския народъ може да претендира да бѣде приравненъ, още повече, като се има предвидъ, че лозарството у насъ заема въ горното си мнозинство високитѣ хълмисти, неплодородни почви, както, ако не бѣ лозарството ще останатъ пустующи.

Ние сме убедени, Господине Министре, какво Вие ще се убедите въ правотата на нашата кауза и ще ни удовлетворитѣ.

Съ почитание:

Българския Лозарски Съюзъ

Секретарь: Ив. Лѣвичаровъ Председатель: Ив. П. Бързаковъ

Лозарска конференция въ с. Сухиндолъ.

На 12 декември Севлиевия окол, агрономъ уреди районна конференция въ Сухиндолъ. Голѣмиятъ театраленъ салонъ бѣше препълненъ съ лозари отъ Сухиндолъ, Бѣла-рѣкъ, Красноградцие. Върбовка и Димча, които съ голѣмо внимание изслушаха рефератитѣ на г. Гатю Хинковъ, агрономъ отъ Севлиево, на тема: *Възможности за износъ на грозде и други гроздови произведения* и г. Л. Даскаловъ, уч. агрономъ въ Сухиндолъ, на тема: *Предпоставки за увеличение дохода отъ лозята у насъ.*

Отъ прочетенитѣ реферати и станалитѣ разисквания се изтъкнаха следнитѣ лозарски искания:

1. Да се измѣни организационната структура на винопроизводството, като се направи нашето вино конкурентноспособно, годно за износъ и достъпно за чуждитѣ пазари. Съ държавна помощ да се улесни образуването въ лозарскитѣ райони кооперативни изби.

2. Кооперациитѣ да не плащатъ данѣкъ върху оборота.

3. Изработениятъ отъ Висшия винарски съветъ законопроектъ за винарството да стане най-после законъ, защото нуждитѣ го изискватъ и цѣла лозарска България съ нетърпение го чака.

4. Да се ограничи засаждането и на десертнитѣ лозя. Да се забрани да засаждатъ голѣми площи съ десертни лозя лица, чийто поминѣкъ не е лозарство.

5. Да се уреди по-добре транспортния въпросъ.

6. Внимателна и строга контрола при изнасяното грозде.

7. Държавата да поощри и подпомогне преработката на шкартото и останалото не изнесено десертно грозде въ гроздовъ медъ, мармаладъ, стафиди и други продукти, които могатъ да намѣрятъ пласиментъ въ чужбина и у насъ.

8. За да се удължи експортния сезонъ, да се построятъ хладилни помѣщения, въ които да се запазва по-голѣмо количество грозде.

9. Да се урежда на време въпроса за контингентирането на износа.

10. Да се улеснятъ и насърчатъ лозаритѣ да си изнасятъ гроздето на кооперативни начала. Никакви ограничения за кооперативни централи—износители на грозде, за да не се повтаря миналогодишната трагедия съ много лозари—кооператори, които бѣха принудени протѣжъ интереситѣ и съвѣстѣта си да даватъ гроздето си на търговци, а не на кооперацията си. X, Ш.

Положението на пазаря.

Въ чужбина.

Отъ падналитѣ наноследѣкъ студове въ цѣла Европа, които за сѣгнаха дори топлитѣ страни, както Испания явствува добре, че въ нѣкой райони на България студовеѣ сж причинили голѣма врѣда поради измръзване пжпкитѣ на лозитѣ, а това въ послѣдствие ще се отрази върху бждащата реколта.

Австрия. Низката температура причини слаби поврѣди. Пазаря се покачва вследствие на поупките, които ставатъ отъ пиитепродавцитѣ. Има райони гдето производителитѣ сж продали повече отъ половината на своето производство. Дори и вината отъ директнитѣ сортове като Отело се продаватъ по 28 гроша литѣра или по 4—5 лева.

Унгария Студа е причинилъ поврѣди по лозята, които се доста много различаватъ споредъ лозарскитѣ райони. Пазаря на виното е много слабъ, купуватъ се само качествени вина. По причина на студеното време износа бѣше спрѣлъ. Малки количества вино се продаватъ между 1'2 — 1'4 филера за градуса т. е. 10% вино се заплаща въ наши пари отъ 2'20 до 2'70 лева. Въ района на Тополка червенитѣ вина се продаватъ по 8 лева литѣра.

Чехославия Констатира се едно увеличение въ консумацията на виното. Интереса е по-голѣмъ за вината отъ 1937 година, отколкото за старитѣ вина. Вноса на чужди вина остава сжщия. Първо мѣсто заема Италия, Гърция и много малко вина идватъ отъ Югославия.

Югославия. Въ Южния Банатъ търсенето на вината става все по-оживено, макаръ че за сега липсва всѣкакъвъ износъ. Слабитѣ вина 9—10% се продаватъ по 5—6 лв литѣра. Червенитѣ 6—8 лева.

Ромѣния. Износа на ромѣнскитѣ вина е опредѣленъ да се извърши въ съкратенъ срокъ. Пазаря е спокоенъ. Въ Ободещи червенитѣ вина съ 12% спиртъ се продаватъ по 8—12 лей, т. е отъ 4'60 до 7'20 лева, а старитѣ хубави вина отъ 6 до 9 лв литѣра.

Германия. Навсѣкжде почти сж започнали съ рѣзитбата на лозитѣ. За отбелязване е, че се констатира едно покачване въ ценитѣ на лозята. Следъ второто претакане на вината има едно съживяване на пазаря. Едно покачване на ценитѣ за сега не може да се очаква, тъй като цената е доста висока. Въ много райони младитѣ вина сж доста намаляли, а запаса отъ старитѣ вина е почти изчерпанъ,

Италия. Пазаритѣ на виното, общо взето, сж спокойни, продаватъ се само слабитѣ вина и то отъ производителитѣ, които иматъ нужда отъ пари. Износътъ става предимно за Източна Африка. Червенитѣ хубави вина, годни за купажиране, се продаватъ по 7—8 лв. литѣра.

Франция. На пазаря ставатъ много малки продажби. Въ началото на настоящата година цената на виното отбелязва едно слабо покачване. Производителитѣ настояватъ да се пусне нова партида вино на пазаря. Цената на виното се движи между 10—17 фр. франка за хектолитровъ градусъ за слабитѣ вина, т. е. 4'50—5 лева за литѣра.

Гърция. Поради покачване цената на виното, продажбитѣ сж много ограничени. Гръцкия износъ за сега става главно за Германия, Белгия, Францин и дори за източнитѣ пазари.

У насъ.

Както ни е известно, реколтата се оказа по-малка отъ това, що се очакваше. Пероноспората унищожи 20—30%, гроздовата плесень 40—50%, така че остана едва 40—50% отъ това, което се очакваше. По-голѣма частъ отъ вината сж бѣли, а червенитѣ вина сж много малко и затова тѣхното търсене е много по-голѣмо. Търсенето на вината продѣлжава, защото добрата стока е малко. Вината се тѣрсятъ отъ производителитѣ въ голѣмитѣ лозарски центрове между 7—8 лева, а по селата между 5—7 лева литѣра. Въ Южна България цената е почти сжщата — 5—6 лв, съ изключение на районитѣ съ червено вино, кждето цената е по-висока.

Забелязва се едно въздържане у производителитѣ, макаръ че цената на виното е доста добра. Консумацията е нормална.

Цената на ракиитѣ се движи между 55—65 ст. за градуса. Цената на ракията остава твърда, макаръ че изваряванетоъ продѣлжава. Това се дължи на лошата сливова реколта.

И. Д.

Югославия,

Споредъ най-последнитѣ сведения, тазгодишната реколта на вино въ Югославия достига 2'5 милиона хектолитра. Тя се смѣта за една отъ най-слабитѣ реколти, които Югославия е имала до сега. Това обстоятелство е довело до едно бързо затвърдяване на ценитѣ и съответното съживяване на търговията съ вино. Сегашниятъ запасъ на вино ще стигне точно за покриване на мѣстната консумация, която поради общото благоприятно стопанско положение тая година, навѣрно, ще бжде по-голъма отъ миналитѣ години. При това, отъ тия 2'5 милиона хектолитри, около 200% ще бждатъ преработени въ ракии.

Затвърдяването на ценитѣ е обхванало вече всички области на страната. Въ нѣкои мѣста ценитѣ сж се повишили съ 100% срещу м. г., а въ юженъ Банатъ даже съ 200%. Това положение ще продължи навѣрно и презъ иднитѣ месеци.

(Сведенията се отнасятъ за къмъ 1 януарий т. г.)

Ромъния — Вина за Германия.

Както е известно, между Германия и Ромъния е била сключена една спогодба, споредъ която Германия се задължава да внесе ромънски вина за 33 милиона лева. Съ разпредѣленията на тия ромънски вина е била натоварена фирмата Херманъ Пабстъ въ Дюселдорфъ, при уговорена цена 990 лв. на хектолитръ франко границата.

Ромънското правителство е натоварило Централната кооперация въ Букурещъ съ доставката на тия спиртни вина, отстранявайки напълно по тоя начинъ ромънската търговия отъ тая сдѣлка. Дали ромънскитѣ вина за варене на спиртъ ще намѣрятъ одобрение въ Германия, е рано да се каже, понеже доставката е започнала неотдавна.

Гърция — Пространството на лозята.

Споредъ сведенията на Международния институтъ за земедѣлие въ Римъ общата площъ на лозята, предназначени за производство на вино въ Гърция възлиза презъ 1937 година на 158,000 хектара срещу 152,000 хектара презъ 1936 год. и 141,000 хектара срѣдно за годинитѣ 1931—35. Производството на шира въ Гърция е оценено тази година на 3,214,800 квинтала срещу 1,919,000 презъ 1936 и 3,631,000 срѣдно за годинитѣ 1931—35. Произведеното тази година десертно грозде възлиза на 684,000 квинтала срещу 451,000 квинтала презъ 1936 год.

Х Р О Н И К А.

Идната пролѣтъ въ гр. Рабатъ — Мароко ще се състои втория международенъ конгресъ на гроздето и гроздовия сокъ. Колониалното управление на Мароко и Султана на Мароко сж поканили Миннстерството на земедѣлието и Лозарския съюзъ въ България да взематъ участие въ този конгресъ съ свои представители.

Конгреса ще разгледа въпроситѣ поставени за разглеждане отъ първия такъвъ, състоялъ се презъ м. октомври 1936 год. въ Тунисъ, въ които сж взели участие 200 делегати отъ 16 лозарски страни.

Главната работа на конгреса ще бжде да разгледа производството и пласимента на прѣсното грозде и безалкохолнитѣ продукти, приготвени отъ грозде.

Износа на сухи плодове (орѣхи, бадеми, лешници и пр.) отъ Италия достига до 45 мил. килограма—около 4,000 вагона.

Износа на орѣхи отъ Франция достига срѣдно до 60 милиона килограма (около 5—6,000 вагона). Французкитѣ орѣхи отъ района на Дофинѣ се славятъ съ много добро качество и затова се търсятъ и заплащатъ много добре на международнитѣ пазари.

Т А Б

на засадената площ лозя въ страната до влизането
лозя и попълването на сществу

№ по редъ	ОКОЛИЯ	Обща площ засадена съ лозя въ де- кари	ЗАСАДЕНА ПЛОЩЪ		
			А Ф У З Ъ		Д И М
			приса- дени	непри- садени	приса- дени
I. Бургаска областъ					
1	Айтоска	7209·8	47·6	1·8	73·—
2	Бургаска	17596·—	143·8	—	763·—
3	Елховска	11736·—	82·—	—	216·—
4	Карнобатска	22259·—	15·—	—	62·2
6	Котелска	4104·7	32·1	—	135·—
6	М. Търновска	1338·8	0·5	—	—
7	Поморийска	39868·—	146·3	10·—	10533·8
8	Сръдецка	3805·2	10·4	2·4	37·5
9	Сливенска	27509·1	186·3	3·7	362·6
10	Царевска	860·2	8·5	—	266·—
11	Ямболска	19492·—	228·—	—	1206·—
	Всичко . . .	155581·8	903·5	17·9	13655·1
II. Плъвенска областъ					
1	Плъвенска	38012·8	6483·1	44·5	1693·1
2	Ловчанска	15496·—	693·—	—	335·8
3	Луковитска	8418·7	473·7	1·6	540·6
4	Никополска	12846·—	678·5	—	1040·—
5	Търновска	45421·6	4512·5	8·5	5584·9
6	Гор. Орѣховска	32332·6	5830·4	7·3	3650·9
7	Троянска	963·8	11·8	—	4·9
8	Тетевенска	377·3	16·6	—	18·1
9	Дръновска	3571·1	164·4	—	38·7
10	Габровска	955·6	31·4	—	18·6
11	Еленска	3508·3	74·1	—	119·5
12	Свищовска	17902·—	2441·8	—	894·2
13	Севлиеvsка	26793·9	1607·8	—	2458·9
	Всичко . . .	206599·7	23019·1	61·9	16398·2
III. Ст.-Загор. областъ					
1	Ст. Загорска	29778·7	649·4	—	3583·9
2	Н. Загорска	20624·8	253·6	—	248·2
3	Чирпанска	33506·—	4349·—	—	5425·—
4	Казанлъшка	9614·2	337·6	—	242·5
5	Свиленградска	12202·9	232·6	1·—	737·3
6	Харманлийска	11161·1	120·—	—	1460·—
7	Хасковска	11041·—	688·—	—	3330·—
8	Борисовградска	6224·6	70·8	—	176·2
9	Кърджалийска	1917·—	92·3	16·—	137·2
10	Крумовградска	559·4	19·9	2·6	26·7
11	Момчилградска	172·2	28·1	—	14·2
12	Ивайловградска	2866·5	98·1	15·5	228·5
13	Ардинска	—	—	—	—
	Всичко . . .	139468·4	6829·8	35·1	15609·7

Л И Ц А

въ сила на закона, който урежда засаждането на нови
ващитъ (26 май 1936 година).

ВЪ ДЕКАРИ — ПО СОРТОВЕ

Я Т Ъ	ДРУГИ ДЕСЕРТНИ		ВИНЕНИ СОРТОВЕ		Директ- ни	Забележка
	приса- дени	непри- садени	приса- дени	непри- садени		
9.—	3.5	—	7074.9	—	—	
55.7	189.8	17.9	13153.7	3223.2	43.4	
—	148.—	—	4998.—	1561.—	4707.—	
10.6	56.3	—	7863.2	12401.9	1520.—	
3.1	170.8	3.5	1354.4	2052.—	199.9	
—	30.5	—	290.5	862.3	154.4	
641.2	180.6	65.—	17105.2	11185.—	—	
6.7	49.7	15.4	679.4	446.—	2557.7	
28.—	187.6	2.—	25800.9	933.2	4.8	
—	4.4	—	580.2	—	1.1	
—	948.—	—	14433.—	2176.—	501.—	
754.3	1969.2	103.8	93333.4	34840.6	9689.3	
8.—	274.8	2.9	28646.5	866.9	—	
—	2210.3	—	12257.3	—	—	
1.—	601.2	1.5	6460.4	338.7	—	
—	292.2	—	10120.6	715.2	—	
14.4	998.6	—	34257.9	44.8	—	
0.7	444.9	—	21806.1	592.3	—	
—	19.4	—	856.1	70.8	—	
—	44.7	—	253.3	44.6	—	
—	288.9	—	3049.4	29.7	—	
—	387.7	—	484.4	42.5	—	
—	138.8	—	3151.2	24.4	—	
—	696.2	—	13869.8	—	—	
—	—	—	22727.2	—	—	
24.1	6377.—	4.4	157940.2	2769.9	—	
—	429.5	—	25496.7	82.9	44.8	
1.3	421.7	2.3	17858.6	1831.4	7.7	
—	759.—	—	23076.—	—	—	
—	133.1	—	8632.7	—	—	
2.7	190.7	—	2368.3	6039.4	1738.5	
—	218.—	—	4216.—	3767.1	1380.—	
—	744.—	83	6239.—	280.—	316.—	
—	—	—	5439.5	394.4	143.9	
27.8	242.—	354.3	413.8	516.8	117.5	
11.8	2.7	7.1	0.3	487.5	—	
—	28.9	77.7	13.3	1.6	8.3	
5.—	69.—	29.1	1167.7	1253.7	25.—	
—	—	—	—	—	—	
48.6	3238.6	553.5	94921.9	14654.8	3781.7	

№ по редъ	ОКОЛИЯ	Обща площъ засадена съ лозя въ де-кари	ЗАСАДЕНА ПЛОЩЬ		
			А Ф У З Ъ		Д И М
			приса-дени	непри-садени	приса-дени
IV. Софийска областъ					
1	Софийска	1026·9	11·5	0·5	262
2	Петричка	3490·8	0·4	—	—
3	Дупнишка	16609·8	404	—	28
4	Кюстендилска	13933·7	784·5	6·6	468·6
5	Новоселска	172	—	—	—
6	Св. Врачка	7914·2	31·3	—	36·0
7	Ботевградска	3229·6	89·6	3·1	127·3
8	Г. Джумайска	2388·9	8·6	—	4·1
	Всичко . . .	48465·9	1329·9	10·2	690·2
V. Пловдив. областъ					
1	Пловдивска	71815	20818	—	1194
2	Ясеновградска	26034	2733	1124	124
3	Карловска	12616	184	—	254
4	Неврокопска	6128	133	—	116
5	Пазарджишка	80477	1760	13	221
6	Панагюрска	—	—	434	—
7	Пещерска	7798	1313	—	112
8	Лждженска	7·4	—	—	—
9	Девинска	—	—	—	—
10	Златоградска	15·4	0·2	—	—
11	Разложка	113	5·1	—	3·6
	Всичко . . .	205003·8	26945·3	1571	2024·6
VI. Врачанска областъ					
1	Врачанска	20382	1174	—	221
2	Берковска	12216	436	—	246
3	Фердинандска	10844	323	—	307
4	Бѣлоградчишка	7352	73	—	123
5	Кулска	7908	92	—	126
6	Видинска	33640	1892	—	420
7	Ломска	19168	734	—	628
8	Орѣховска	20774	1868	—	823
9	Бѣло Слатинска	19182	4468	—	724
	Всичко . . .	151466	11060	—	3618
VII. Шумен. областъ					
1	Шуменска	15602	959	—	456·7
2	Търговищенска	8922	819	—	1679
3	Поповска	11332	209	—	273
4	Преславска	23521	3127	—	878·3
5	Ново Пазарска	8690	336	—	1179
6	Омортагска	526	10	—	64
7	Варненска	30222	643	—	572·3
8	Провадийска	17560	76	—	433
9	Русенска	23801	3838	—	341·3
10	Разградска	12000	465	0·4	181·5
11	Бѣленска	9461	444	—	590
12	Кубратска	3263	127	2·3	31·7
13	Исперихска	1898	49	—	27·4
	Всичко . . .	16680·0	11102	2·7	2911·0
	Всичко въ страната . .	1073367·2	81186·6	1698·8	81105·8

ВЪ ДЕКАРИ — ПО СОРТОВЕ						Забележка
Я Т Ъ	ДРУГИ ДЕСЕРТНИ		ВИНЕНИ СОРТОВЕ		Директ-ни	
	непри-садени	приса-дени	непри-садени	приса-дени		
0·7	44·9	1·3	224·8	437	—	
—	5·2	—	2063·3	1414·5	—	
—	325	—	13917·5	1960·3	—	
306·2	403	306·5	10411·7	881·2	74·9	
—	2·5	6·6	12·7	159·8	—	
—	128	—	2502·6	4780·5	563·8	
3·7	367·9	3·2	2496·7	420·9	88	
—	44·7	—	760·4	1545·8	70	
310·6	1321·2	317·6	32389·7	11600·—	796·7	
—	3072	—	24278	21867	586	
—	—	—	18237	3817	—	
—	62	—	9526	2232	358	
—	75	—	5804	—	—	
13	104	—	54146	23811	379	
—	—	—	—	—	—	
46	175	129	4212	981	198	
—	—	—	7·4	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	10·9	—	4·3	—	—	
—	59	—	32	6	2	
59	3557·9	129	116246·7	52744	1523	
—	425	—	17499	338	725	
—	943	—	10257	—	334	
—	—	—	9186	—	1028	
—	—	—	4616	—	2540	
—	56	—	1808	117	5709	
—	336	—	14152	9440	7400	
—	—	—	9336	—	8470	
—	—	—	14555	915	2613	
—	223	—	13233	326	203	
—	1983	—	94642	11136	29027	
—	1730	—	8329	—	16	
—	128	—	6295	—	—	
—	8	—	10852	—	—	
—	1129	—	10424	10	46	
—	559	—	5980	77	558	
—	62	—	390	—	—	
128	—	—	19439	3427	867	
—	188	—	14665	2198	—	
—	1612	—	14528	—	408	
—	610	—	8933	32	142	
—	31	—	7348	51	995	
7·5	143	7·4	2160	267	231	
0·6	109	0·8	809	144	510	
136·1	6309	8·2	110152	6206	3773	
1332·7	24755·9	454·8	699625·4	133951·3	48590·7	

Т А Б

за новитѣ лозови посадки презъ есента на 1936 год.,
отъ агрономи и действително засаденитѣ

ОБЛАСТИ	Разрешени отъ агронома нови лозови посадки, по сортове, въ декари				Действително	
					А Ф У З Ъ	
	Афузъ	Димятъ	Други де- сертни	Винни сортове	Присадени	Неприса- дени
Бургаска	506·9	1358·9	65·3	756·6	418·5	—
Плѣвенска	7308·3	2482·5	1045	259·3	7028·9	—
Старо-Загорска	1270	2702·5	316·5	403·5	1256·5	—
Софийска	582·6	711·5	235·8	451·2	638·2	39·2
Врачанска	1761	508	429	507	14·4	—
Шуменска	4040·9	4864	31·1	173·7	2951·7	—
Пловдивска	9635	2688	1083	3071	8522	21
Всичко въ страната засадено презъ есента 1936 год. и пролѣтъ- та 1937 година	25104·7	15315·4	3205·7	5622·3	22239·8	60·2
Засадена площъ ло- зя въ страната до вли- зането въ сила наред- бата-законъ, който у- режда засаждането на нови лозя (26.V.1936 г.)	—	—	—	—	81186·6	1698·8
Всичко въ страната засадени лозя до края на пролѣтъта 1937 го.	—	—	—	—	103426·4	1759

Л И Ц А

и пролѣта 1937 год., за които сж издадени позволителни презъ това време площи съ лозя въ страната.

засадени лозя по сортове — въ декари

ДИМЯТЪ		ДРУГИДЕ- СЕРТНИ		ВИНЕНИ СОРТОВЕ		Директни сор- тове	Всичко засадени лозя — винени и десертни въ де- кари
Присадени	Неприса- дени	Присадени	Неприса- дени	Присадени	Неприса- дени		
1101	70.2	60.5	—	252.7	159.2	—	2062.1
1776.1	—	164.6	—	289	1.1	—	9259.7
2691	—	310.5	—	400	—	—	4657.5
452.2	0.1	274.3	2.4	349.9	42.2	—	1798.5
373	—	273	—	344	—	—	2414
3687.3	12	25.7	0.5	78	3	—	6758.2
1807	2	577	1	2396	56	—	13382
11887.6	84.3	1685.6	3.9	4109.6	258.5	—	40332
81105.8	1332.7	24735.9	1116.5	699625.9	133951	48590.7	1073367.2
92993.4	1417	26441.5	1120.4	703735.4	134209.5	48590.7	1113699.2

На запитвания до редакцията, не придружени съ пощенска марка не се отговаря.

За заръжванскитѣ вечеринки Финансовото министерство е разрешало да се освободятъ отъ акцизъ входнитѣ имъ билети. Лозарскитѣ д-ва да провѣрятъ въ акцизнитѣ управления. (Окр. № 20-а отъ 9.ІІ. т. г.)

За XVIII — 18-ия лозарски конгресъ, който е свиканъ въ София за 20 и 21 февруарий т. г. делегатитѣ ще пжтуватъ съ намаление по Б. Д. Ж; карти и окржжно № 112 за пжтуване и подробности по формалноститѣ сж изпратени на лозарскитѣ д-ва и кооперации. Интересующитѣ се лозари да се отнесатъ до тѣхъ.

Лозарскитѣ д-ва и кооперации да изискатъ окржжно № 112 и карти отъ Бъл. лозарски сѣюзъ — София, ул. Ст. Караджа 7.

Необходимо е точното изпълнение на окржжно № 112, иначе пжтующитѣ ще сж въ нередовностъ.

Значки лозарски да се поискатъ отъ Бълг. лозарски сѣюзъ.

Магазинътъ на кооперативната централа на лозаритѣ въ България се намира въ гр. София на ул. „Мария Луиза“ № 42 (жгъла пресѣчката ул. „Св. Св. Кирилъ и Методи“) — недалечъ отъ лъвовия мостъ. Въ магазина се продаватъ всички материали и инвентаръ, употребявани въ лозарството, овощарството и винарството. На складъ и литература.

Желателно е всички лозари, винари и овощари при отиване въ София да посещаватъ магазина на Централата.

Квикзолъ е най сигурното и евтино сръдство за бързо, дълготрайно и най-прецизно бистрине на вината. Търсете препарата „Квикзолъ“ въ Кооперативната Централа на лозаритѣ въ България — София, ул. Ст. Караджа № 7.

Изкуствени торове И Г. — Нитрофоска № 1 и № 2, амониевъ сулфатъ, пикочно вещество, варова силитра, лойнафосъ и натриева силитра продава Кооперативната Централа на лозаритѣ въ България — София. Упжтвання и брошури за употрѣблението на горнитѣ торове при поискване се изпращатъ безплатно.

Сѣра на прахъ напълно отговаряща за приготвянето на сѣрваровъ разтворъ доставя на износна цена Кооперативната Централа на лозаритѣ въ България — София.

КНИЖНИНА.

Стопански проблеми, списание за економика, социална политика и кооперативно дѣло. Подъ редакцията на Д-ръ Пр. Кирановъ.

Год. 3-та, кн. 1-ва съдържа: Обща преценка на положението (постоянна редакционна статия); П. К. — Какво предлага българската природа и какво може българското стопанство; М. В. — Кооперативната търговия; Д. К. — Държавната интервенция въ тютюнопроизводството; Ив. Р. — Изъ нашето стопанско и социално минало; Прегледи; Книжнина.

Списанието излиза месечно въ три печатни коли (48 стр.) и има абонаментъ: за година 80 лева и за полугодие 45 лева. Адресъ — София, ул. „Царъ Асенъ“ 50.

„Кооперативно птицевѣдство“ — год. II бр. 1, органъ на Българската птицевѣдна кооперативна централа. София, ул. Левски № 19. Абонаментъ 25 лева.